

Advocata Croatiae

List svetišta i župe Majke Božje Remetske :: Božić 2016. :: Zagreb :: godina 20. :: broj 61 :: cijena 15 kuna

www.zuparemete.net

*Čestit Božić
i blagoslovljena nova godina!*

Za advent u Remetama simbolično je prvi put nadomak svetišta na Vincu postavljen okićeni bor. Na dan hodočašća hrvatskih branitelja »Braniteljsko svjetlo« vijenac s upaljenom svijećom, nakon župnikova blagoslova branitelji su unijeli u svetište.

Čovječe gdje si? Kršćani, gdje ste?

• »Bog nas i danas pita: 'Čovječe, gdje si? Kršćani, gdje ste?' Ne čini li se toliko puta da nas je mnogo, a onda kada nas treba, nismo na svom mjestu!«

Ubožićno vrijeme aktualiziran je Papin poziv na »izlazak iz nas samih« da bismo osluškivali Gospodinov glas te važnost crkvene zajednice kao povlaštenog mjesta gdje se Božji poziv rađa, jača i izražava. Kao nesavršeno biće koje grli Božja milost, kršćanin mora prevladati osjećaj vlastite nedostatnosti i ne podleći pesimizmu. Upravo je božićno vrijeme pokazatelj zajedništva i različitosti, što bi trebalo biti mjerilo svakidašnjega života. Kršćanin se ne smije pretvoriti u pasivna promatrača dosadnoga i jednoličnog života ili sudca po čijoj se mjeri moraju ravnati drugi životi. Bog je stvorio pojedinca na svoju sliku i priliku, pozvao ga da mu služi, ali u zajedništvu koje je najveći dar. Upravo se u zajedništvu očituje najveći Božji dar, a svojom slikom sveta Obitelj to zorno pokazuje. Stavljeni u volju i planove Božje, brižna Majka Marija, malo dijete Isus i otac Josip, koji je u jednom trenutku promišljao o bijegu iz zajedništva, pokazuju zoran primjer i današnje obitelji. S pouzdanjem u Boga koje se očituje u međusobnom povjerenju u čovjeka, a ne u one brojače i promatrače – koliko sam puta prinio žrtvu i koliko sam koraka napravio – nego što sam Bogu preko čovjeka na slavu učinio. Ne treba se kršćanin bojati reći istinu, uprijeti prstom, ali istodobno i podmetnuti svoju leđa u izgradnji zajedništva. Ono se ne gradi direktivom, jer svaka direktiva je za vremena, a vječno je ono što čovjeka čini čovjekom na Božju sliku i priliku. Pa tko sam ja, ili ti ili netko treći da sudim i postavljam pitanje: Zašto nisi došao na moj susret, moj vjeronauk, moje predavanje ili propovijed? Ne traži Bog samo činovnike, nego svjedoke vjere i ljubavi! A što sam ti ponudio? Možda suhu teoriju predavanja, učenja na-

pamet vjeronaučnih udžbenika, nabildanu propovijed ili ljubav prema životu i čovjeku?

Kako je istaknuo kardinal Josip Bozanić u propovijedi na otvaranju Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije: »Božji odgovor na postupak zloporabe dara slobode prvih ljudi nije osuda, nije prokletstvo kojim bi Bog udario ljudski rod, nego obećanje.« Nadalje je kardinal Bozanić kazao: »Bog nas i danas pita: 'Čovječe, gdje si? Kršćani, gdje ste?' Ne čini li se toliko puta da nas je mnogo, a onda kada nas treba, nismo na svom mjestu!« Posebno je istaknuo da osim razgovora s Bogom u otvorenosti srca, upravo nas Marija uči kako biti jak, ne optužujući druge, ne skrivajući se i ne prebacujući odgovornost na druge kao što to čini Adam. Marija svojim odgovorom prihvaća odgovornost majčinstva koje izgleda nemogućim. Marijina snaga vezana je uz prepoznavanje i prihvaćanje Božjega dara. Ona prihvaća graditi svoj život na naizgled izvanjskoj krhkosti riječi anđela, ali nutarnjim pouzdanjem u čvrstoću Božjega obećanja koje ostaje zauvijek. To je poruka koja trajno struji sa Stepinčeva groba na kojem stoji uklesano njegovo biskupsko geslo: »U tebe se, Gospodine, uzdam!« Svemoćni Bog povjerava nam se u jednostavnosti riječi, povjerava se slabosti ljudskoga tijela, da bi iz te slabosti nastala nerazoriva snaga, sposobna oduprijeti se zlu i pobijediti ga. Svako dobro, svaka nesebičnost i svako djelo ljubavi, ma kako se činilo neznatnim, u sebi ima tu snagu. To je smisao Božića! Zato Crkva kao zajednica Božjega naroda treba svjedoke i vođe, vedre i sigurne da su otkrili istinsko blago, nošene silnom željom da pođu s radošću sve upoznavati s njim (usp. Mt 13, 44).

Vlado Čutura

IMPRESSUM

Izdavač: Župa Uznesenja BDM - Remete
Za izdavača: o. Antonio-Mario Čirko
Adresa uredništva: Česmičkoga 1, 10000 Zagreb
Telefon: 01/4500 500, faks: 01/4580 952
E-adresa: zupa.remete@gmail.com
Glavni urednik: o. Antonio-Mario Čirko
Izvršni urednik: Vlado Čutura

Lektura: Ivan Blažević
Fotografija na naslovnici: Duhovna obnova branitelja
Foto: Vlado Čutura
PBZ Žiro-račun: HR1423400091510697474
ISSN: 1331-4092
Grafička priprema: Slavica Čutura
Tisak: M-PRINT, Zagreb
Časopis izlazi tri puta godišnje: za Uskrs, Božić i Veliku Gospu

8

**»Koji se
mača laćaju
od mača i
ginu«**

*br. Zlatko
Pletikosić,
upravitelj svetišta*

22

**Adventski i
božićni napjevi
te čestitarenje
u selima
remetske župe**

*dr. sc. Domagoj
Novosel*

*Tomislav Habulin,
mag. mus.*

36

**BRANITELJSKO
SVJETLO U
REMETAMA**

**»Predati u
sigurne ruke
sve doživljeno«**

Vlado Čutura

46

**Što tebi
progovara
tišina i
radost
skromne
štalice?**

*Mateja
Lekčević*

48

**Iskustvo sa Svjetskog dana mladih
Zlo se zaustavlja samo milosrđem**

Monika Kovač

- 4 Otajstvo utjelovljenja - o. Daniel Čolo
- 6 Nesebičnost nasuprot sebičnosti
- o. Antonio-Mario Čirko
- 10 Sjećanje na o. Meheteca
- 12 Mogu li katolici biti dobri političari?
- dr. sc. Božo Skoko
- 16 Priča o obitelji Petre i Ivana Pavića

- 19 Prepustiti se miru i oslušivati
- Daniel Lacko
- 30 Crtice iz povijesti - Zlatko Šušnić
- 32 Uspjeh i (ne)uspjeh
- Jadranka Bizjak Igrec
- 34 Nogometni turnir - Krešo Šušnić
- 38 Suvremena društva

- 40 Kronologija događanja
- 45 Čret - Odzvanja prekrasan zvuk
- 50 Mladi
- 52 Stranice za školarce
- 54 Čudesna se i danas događaju
- 55 Matice
- 57 Remetskoj čudotvorki

Otajstvo utjelovljenja

• *Ne može mir počivati na onom koji ga ne prihvaća. Ljubav silu ne poznaje, ne onu silu kako ju mi podrazumijevamo. Zato je i danas to djeteske svete noći kamen smutnje i spoticanja onima koji krše svako dostojanstvo ljudske osobe.*

Autor:
o. Danijel
Čolo

U prosincu dani su kraći, mraz se hvata po staklima. S druge strane adventski vijenac s četiri svijeće blago nas približava otajstvu rođenja Gospodinova. Postoji nešto u tom otajstvu, neka zraka radosti koju svi nastoje udahnuti, pa i oni koji ne vjeruju u Krista. Otajstvo Božića jest rijeka ljubavi koja ljudska srca ispunja radošću i mirisom života vječnoga.

Mnogi tu rijeku ljubavi pretežno doživljavaju kao izvanjsku manifestaciju izraženu mnoštvom lampica koje svijetle po gradovima s izazovnim artiklima u izlozima trgovina. To je komercijalizacija i profanacija koja ne može pružiti puni smisao Božića. Za vjernika put do jaslca u kojem

leži ljubav svakog čovjeka jest put do mira. Postoji nešto onkraj tog vanjskog prizora božićne manifestacije na ulicama. Okićeni borovi i spremljeni pokloni ispod njih ne mogu zadovoljiti našu želju koja je privučena jednim drugim svjetlom koje nas preko oltara vodi do ispunjenja naše nade. Čudo svete noći izrečeno riječima Evanđelja po Ivanu: »I Riječ tijelom postade« trenutak je sretnog ispunjenja naše nade.

Svatko od nas na sebi svojstven način iskusio je sreću svete noći. Unatoč tomu, imajmo svijest da nebo i zemlja još nisu jedno. Već na Svetog Stjepana odijevamo u liturgiji crveno ruho, a tom mučeniku pridružen je zbor nevine dječice iz Betlehema. U svetoj noći odjekuje »Mir na zemlji svim ljudima dobre volje«. Gdje je tu veselje ako već drugi dan slavimo mučeništvo? Mir na zemlji svim ljudima dobre volje. Ali vidimo i danas da nisu svi dobre volje. I kao nekada, tako i sada na otajstven

Gdje je tu veselje ako već drugi dan slavimo mučeništvo? Mir na zemlji svim ljudima dobre volje. Ali vidimo i danas da nisu svi dobre volje. I kao nekada, tako i sada na otajstven način, zlo ovija svijet u noći, potrebno je da Sin vječnoga Oca siđe s nebeske slave u naša srca.

način, zlo ovija svijet u noći, potrebno je da Sin vječnoga Oca siđe s nebeske slave u naša srca. Taj silazak jest svjetlo, ali samo onima koji ga primiše u svojoj slobodi, koji

su rekli »da« kad im je pokucao na vrata srđaca. Takvima je donio mir, onima koji mu povjerovaše, ali ne i mir onima koji hode u tami nevjere. Ne može mir počivati na onom koji ga ne prihvaća. Ljubav silu ne poznaje, ne onu silu kako ju mi podrazumijevamo. Zato je i danas to djetesce svete noći kamen smutnje i spoticanja onima koji krše svako dostojanstvo ljudske osobe. Sveta noć je teška i ozbiljna istina koju ne treba prikriti poetski čar Djeteta u jaslama. Svjetlosti koja je sišla s neba još uvijek se suprotstavlja kobna noć grijeha koji želi oduzeti svakomu čovjeku to isto svjetlo. Ta noć grijeha instrumentalizira se na razne perfidne načine kako bi dominirala nama ljudima, koji smo otkupljeni krvlju tog istog Djetesca koje je došlo u svetoj noći.

Početak sudjelovanja u kraljevstvu

Dijete koje leži u jaslama i pruža ruke prema Josipu i Mariji, pruža ih i prema nama. Te ruke govore: *Slijedite me*, i to sve do Golgote. Pred Djetetom u jaslama dijele se duhovi. To Dijete nas poziva da odaberemo između svjetla i tmine. Duboko sam uvjeren da želimo izabrati put svjetla. Živi i utjelovljeni Bog daje nam udioništvo u svom božanstvu. On postaje jedan od nas i poistovjećuje se s nama. Biti jedno s Bogom divni je početak sudjelovanja u Bož-

jem kraljevstvu koje je započelo utjelovljenjem. Događajem svete noći svatko od nas živi božanski život. Ako je Bog u nama i ako je on Ljubav, mi ne možemo ne voljeti svoju braću i sestre. Na taj način naša ljubav prema bližnjemu odražava mjeru ljubavi prema Bogu. Prirodna ljubav veže se pretežno uz krvno srodstvo, ostali nam mogu biti »stranci«, možda čak i »odbojni«. Za kršćanina ne postoji »stranac«. Onaj tko se nalazi pokraj nas naš je bližnji, onaj komu najviše trebamo. Ljubav prema Isusu ne poznaje granice, ona se nikad ne zaustavlja, ni ružnoća joj nije odbojna. Sjetimo se svete Terezije iz Kalkute i onoga što je ona činila. Onaj tko slijedi Isusovu ljubav traži ljude za Boga, a ne samo za sebe. Onaj tko se daje izvanjskim stvarima zato da bi nešto postigao i sačuvao, gubi. Onaj tko se predaje Bogu, dobiva.

Biti Božje dijete znači izvršavati njegovu volju. Ako to činimo, možemo živjeti sadašnjost, rasterećeni za svu budućnost. Vršiti volju Božju jedina je zaokupljenost kršćana. Sve ostale brige Gospodin preuzima na sebe. Ako pripadamo Kristu, pozvani smo živjeti čitav njegov život. A njegov život jest put Sina Božjega koji je postao čovjekom. Taj put preko Getsemanija i Golgote vodi do pobjede Uskrsa. Put Sina Božjega jest put svakog čovjeka koji svoju puninu očekuje u slavi uskrsnuća.

»Koji se mača laćaju od mača i ginu«

- *»Postoji li igdje u svijetu još neka crkva na čijoj je stijeni freska koja pokazuje ubojstvo nožem i smaknuće ubojice kuburom (dakle: ubojstvo iz osvete)?«*

*Autor:
br. Zlatko
Pletikosić,
upravitelj
svetišta*

Kroz povijest Bog šalje poruke na različite načine, kroz slike, priče, opomene... Nizom primjera protkana je Biblija, osobito Stari zavjet. Tako i remetsko svetište šalje svoje poruke kroz slike, a po pojedinim je motivima među rijetkim svetištima. »Postoji li igdje u svijetu još neka crkva na čijoj je stijeni freska koja pokazuje ubojstvo nožem i smaknuće ubojice kuburom (dakle: ubojstvo iz osvete)?« Poruka koju je hodočasnik u naše svetište zapisao u hodočasničku spomen-knjigu pod pjevalištem potaknula nas je barem započeti pisati o tom događaju i njegovoj poruci. Slikarija je to s riječima opisa događaja na latinskom, tik uz ogradu crkvenog pjevališta kad se gleda prema oltaru s desne strane. Drugo jedno tumačenje teksta, čiji dio nedostaje, baš kao što nedostaje i najveći dio treće slike triptiha, jest otprilike ovo: onaj

tko je ubio, biva ubijen. Nismo izdržali da nešto ne napišemo jer već od prošle godine tragamo za točnim značenjem tih slika i tih riječi. Naime, prošle godine navršilo se pola tisućljeća od toga događaja. Vidimo to jasno iz godine koja stoji napisana na kraju opisa: 1515. To je ujedno i godina rođenja svete Terezije od Isusa, Avilske, karmelićanke. Upravo stopalo te svete i njezin štap bili su za taj jubilej u našem svetištu i okupili mnoštvo hodočanika, što smo doživjeli i o tome pisali i čitali.

Godina milosrđa koju smo proslavili i zaključili ove godine na svetkovinu Krista Kralja neka ostane prisutna na svoj način i po ovoj našoj slikariji i po njezinim mogućim porukama, dok se ne istraži i donese konačni zaključak što ta freska želi poručiti svim hodočasnicima, ili barem onima koji svoj pogled zaustave na njoj. Doista ne treba činiti zlo, jer ono se vraća, bilo kao osveta ljudska, od čovjeka, ili vraćanje zla za zlo, po čovjeku, svjesno ili nesvjesno, ne bez Božjega dopuštenja. Po onoj Isusovoj: »Koji se mača laćaju od mača i ginu« (Matej 26, 52).

U naše svetište dolaze ljudi koji su već u njemu bili, a mnogi u njega zakoraće prvi put. Svima zastane dah kad ugledaju po zidovima ili na stropu iznad prezbitarija lijepe slikarije redovnika pavlina Ivana Rangera i njegove škole. Čini se kao da do izražaja dođu još više na fotografijama. Ipak, prostor čini da ih se doživi dublje. Imamo ovih mjeseci priliku gledati našu crkvu kako se kupa u moru sunčeve svjetlosti, kako je do sada nismo mogli doživjeti, jer

*Godina milosrđa koju smo proslavili
i zaključili ove godine na svetkovinu
Krista Kralja neka ostane prisutna
na svoj način i po ovoj našoj slikariji
i po njezinim mogućim porukama,
dok se ne istraži i donese konačni
zaključak što ta freska želi poručiti
svim hodočasnicima, ili barem onima
koji svoj pogled zaustave na njoj.*

su vitraji na obnovi, a privremeno su postavljene prozirne zaslone. Iskoristimo ovu prigodu i kušajmo gotovo rajsku svjetlost. Neka ona rasvijetli i našu nutrinu, da svijet oko sebe gledamo svjetlije, više Božje. Božićnije.

Vjerujemo da će se slično rasvijetljenje oku i srcu doživjeti i po obnovi južne fasade, koja se zahvaljujući gradskim vlastima i svim dobročiniteljima polako privodi kraju. Nadamo se da će i ona zabljesnuti u svojoj ljepoti svakom župljaninu, hodočasniku, »slučajnom« prolazniku koji će se zaustaviti i zakoračiti tijelom i doživjeti ljepotu okom, ili onomu tko se neće imati vremena zaustaviti, ali će zakoračiti duhom i svoje srce uzdići Bogu i Mariji.

Bogu i Majci Božjoj, kao i dobroti dobročinitelja, izručujemo nastavak obnove vanjskoga dijela naše župne i redovničke crkve i svetišta, pročelja i zvonika. Bog i Marija sve obilno nagradili za molitvu, žrtvu i darove koje smo učinili, činimo ili ćemo tek učiniti. Jer dobro se dobrim vraća. Blagoslovljen Božić svima vama i vašima.

U naše svetište dolaze ljudi koji su već u njemu bili, a mnogi u njega zakoraće prvi put. Svima zastane dah kad ugledaju po zidovima ili na stropu iznad prezbiterija lijepe slikarije redovnika pavlina Ivana Rangera i njegove škole.

Nesebičnost nasuprot sebičnosti

- **Apsurdno je da su nesebičnost i darivanje sebe postali slabosti kojih se treba kloniti, a sebičnost je postala vrijednost.**

Autor:
o. Antonio
Mario Čirko

Na početku svoje svećeničke službe susreo sam jednu stariju ženu koja me zamolila za nekoliko trenutaka moga vremena. Bio sam u velikoj žurbi, ali sam se zaustavio, napet, sa željom da što prije nastavim dalje. No kada sam pogledao u njezine tužne oči i pogled koji je čekao moju blizinu i blagoslov, to me potpuno posramilo. Kada sam napustio svoju sebičnu žurbu i odlučio joj darovati svoje vrijeme, Bog je učinio svoje – gospođi je donio mir u srce, a meni istinsku radost i svijest o ljepoti darivanja samoga sebe. Netko može reći da je nesebičnost obveza ili pak poziv svećenika, no zar to nije potrebno i u obiteljskom životu, među prijateljima ili između mladića i djevojke ili pak u raznim životnim situacijama? Nesebičnost treba biti način našega života, dio nas samih.

U tjednima oko Božića, čak i prije početka došašća, mediji i reklame obasipaju nas porukama i parolama o darivanju. No na kraju svega tu se ne radi o darivanju drugoga, nego o tome da se želi reći: *Ti zaslužuješ imati, a ne netko drugi!* Neki roditelji čak nesvjesno uče svoju djecu da budu sebična udovoljavajući svakoj djetetovoj želji. Kad dobiju poklon, djeca su sretna, ali ne zadugo. Ubrzo požele nešto novo. Neki se ljudi rastavljaju samo zato što smatraju da zavređuju boljeg bračnog partnera. Neke zemlje ulaze u dugove jer je pojedinac sebičnost toliko razboljela da su postali slijepi i ne prepoznaju da pogrešno čine i tako uništavaju sebe i vlastiti narod.

Vidimo da je problem današnjeg vremena pojava apsurdna da su nesebičnost i darivanje sebe postali slabosti kojih se treba kloniti, a sebičnost je postala vrijednost. U tom smislu sve se čini radi interesa. Sveto pismo obiluje mnogim mjestima na kojima se govori o opasnostima sebičnosti

i potrebi nesebičnog života. Tako čitamo na dva mjesta:

»Ako ljubite one koji vas ljube, kakvo li vam uzdarje? Ta i grešnici ljube ljubitelje svoje. Jednako tako, ako dobro činite svojim dobročiniteljima, kakvo li vam uzdarje? I grešnici to isto čine. Ako pozajmljujete samo onima od kojih se nadate dobiti, kakvo li vam uzdarje? I grešnici grešnicima pozajmljuju da im se jednako vrati« (Lk 6, 32-34).

»Ne starajte se samo svaki za svoje, nego i za ono što se tiče drugih!« (Fil 2, 4).

Društva i mnogi sustavi danas propadaju jer su ostavili Boga i sve ljudske i kršćanske vrijednosti. To stvara bezakonje duha i sve postaje dopušteno. A sebičnost tada zauzima visoko mjesto na ljestvici. Bez Boga čovjek vjeruje da je neki supermen. To je baš ono što je nastalo iz ateističke filozofije: čovjek gospodar svemira, koji nikomu ne mora polagati račun, potpuno samostalan. Unatoč takvoj filozofiji nikada kao dosad čovjek nije iskusio svoj neuspjeh i pad. Sebično ponašanje uvodi u depresiju, koja je danas jedna od najraširenijih bolesti i upozorava na pad arogantnosti zapadnog svijeta. Odgajani za suparništvo, uspjeh pod svaku cijenu, moralni relativizam, željom za moći... živi se dubinska frustracija jer je vođena željom za ispunjenjem, ali na sebičan način, oslanjajući se na vlastite snage, doživljava se neuspjeh za neuspjehom.

S druge strane nesebičnost je temelj za blagoslov, ali i svaki ljudski napredak. Sjetimo se samo raznih primjera iz vlastita života. Isus nas uči ispravnom ponašanju. Evo jednog poznatog primjera susreta Isusa sa Samarijankom (Iv 4, 5-42). Naš Gospodin odvaja za nju vremena koliko je potrebno. U tom događaju Isus nas uči nesebičnosti, strpljivosti, darivanju prožetom

ljubavlju, te je važno da ne dolazi k njoj s predrasudom. Naš Gospodin nas u tom evanđeoskom odlomku poučava da u životu ne smijemo gledati samo na sebe, nego osobito na potrebe bližnjega kojeg susrećemo. On je bio umoran, gladan i žedan, ali potreba ove žene bila je na prvom mjestu. »Moja se hrana sastoji u tom da vršim volju onoga koji me poslao i dovršim njegovo djelo« (Iv 4, 34), reći će Isus.

Dok pišem o ovoj temi, spontano mi u misli dolaze naši hrvatski branitelji koji su svojom istinskom nesebičnošću i ljubavlju prema domovini i prema svojim najbližima položili svoje živote. Ne smijemo zaboraviti i sve one preživjele branitelje koji su ostavili svoje najbolje godine života te poslije rata ostali invalidi s mnogim drugim duhovnim i psihičkim posljedicama koje rat nosi. Mnogi od njih, jer se nisu snašli ili su bili odbačeni od sustava, oduzeli su si život. Naši hrvatski branitelji ne trebaju milostinju, nego dostojanstvo koje im se godinama uskraćivalo te ih se zaboravljalo. Zato kršćani trebaju biti glas savjesti ako se sustav ponaša sebično i diskriminacijski.

Isus nam je uistinu pravi primjer kako ispravno postupati prema osobama koje trebaju našu blizinu. Ali da bi se to moglo, važna je svijest da trebamo mijenjati svoje stajalište ako je sebično i bez ljubavi. No u konkretnim životnim situacijama često padamo i to postaje velika muka. Želja je prisutna, ali nikako da nešto počnemo mijenjati. Zbog toga se u duhovnosti naglašava važnost predanja. Sveti Ivan od Križa, veliki karmelski svetac i crkveni naučitelj, govori o potrebi očišćenja, ogoljenosti kako bismo bili slobodni od svoje sebičnosti. To je zapravo duhovni rast koji nas odvaja od naše uskogrudnosti i oblikuje našu nutrinu poput Isusove. Zato to pročišćenje dovodi do otkrića neizmjerne Božje ljubavi koja nas stavlja u stav duboke poniznosti. Ali to nije poniznost koja nas ponižava, nego nam daruje mir i radost jer nas otkriće vlastite nesavršenosti dovodi do slobodnog predanja Bogu koji nas tada oblikuje u istinske ljude vjere, ali i one koji će svakodnevi život živjeti kršćanskim, tj. općeljuskim vrijednostima.

Na koga ti misliš?

Jednog je dana svetac imao priliku popričati s Bogom te mu reče: »Gospodine, bilo bi mi zadovoljstvo znati kako izgledaju pakao i raj.«

Bog odvede svetca do dvojih vrata. Otvori jedna vrata. Na sredini sobe stajao je veliki okrugli stol. Na sredini stola nalazila se velika posuda s jako finom i mirišljivom hranom. Osobe koje su sjedile za stolom bile su izrazito mršave, ljubičaste boje i bolesnog izgleda. Izgledali su svi izgladnjelo. Imali su žlice s jako dugačkim drškama, koje su bile pričvršćene za njihove ruke. Svi su mogli dohvatiti tanjur s hranom i uzeti malo, no kako je drška žlice bila duža od njihove ruke, nisu mogli staviti hranu u usta. Sveti se čovjek stresao na sam pogled njihova jada i njihovih patnja.

Bog reče: »Upravo si vidio pakao!«

Bog i čovjek uputiše se prema drugim vratima. Bog otvori druga vrata. Scena koju je čovjek ugledao bila je identična prethodnoj. Bio je tu veliki okrugli stol, posuda prepuna fine hrane. Osobe za stolom isto su imale žlice dugih drška. No ovaj su put osobe bile dobro nahranjene i sretne te su razgovarale međusobno zadovoljno se smješkajući.

Sveti čovjek reče Bogu: »Ne razumijem!«

»Jednostavno je«, odgovori Bog, »sve ovisi o jednoj vještini. Oni su naučili hraniti jedni druge, a oni drugi ne misle ni što osim na sebe same.«

Naši hrvatski branitelji ne trebaju milostinju, nego dostojanstvo koje im se godinama uskraćivalo te ih se zaboravljalo. Zato kršćani trebaju biti glas savjesti ako se sustav ponaša sebično i diskriminacijski. Isus nam je uistinu pravi primjer kako ispravno postupati prema osobama koje trebaju našu blizinu.

SJEĆANJE NA O. MIHETCA

»Vujček Slavek«

• *Sjećanja na o. Vjenceslava Mihetca (o. Slaveka) i danas se prepričavaju među župljanima, posebno među onima koji su ga bolje poznavali. Često se čuje da je bio principijelan, dosljedan, socijalno osjetljiv, nacionalno osviješten, čuvar tradicije i kulture, otvoren i susretljiv u pastoralu. O karmelićaninu koji je ostavio dubok trag u puku donosimo oproštajni govor Zlatka Markusa, supruga Slavekove sestre Nade.*

Dragi prijatelji, progovoriti pred lijesom osobe koja je iza sebe u svom životu među nama ostavila značajan i dubok trag, zaista je težak zadatak. Igrom života i hirovitošću sudbine meni je takav zadatak dodijeljen već treći put. Prvi put sam nad otvorenim grobom morao progovoriti još kao dječak od devet godina. Od užasne bolesti leukemije umro je moj prijatelj Ranko Filipović, koji je sa mnom sjedio u istoj klupi pučke škole u Držićevoj ulici u Zagrebu. Nad grobom je trebalo izreći nekoliko rečenica za zemaljski rastanak.

I ako je dječaka Ranka Filipovića pokosila leukemija, Brunu Bušića jedne su mračne večeri u pariškom predgrađu pokosili metci onih koji su mrzili Hrvatsku i njezinu slobodu.

Prije 35 godina za mene je i opet, kao jednog od preostalih, postalo neizbježno govoriti nad grobom Brune Bušića na groblju Père Lachaise u Parizu, na groblju na kojem poživaju Balzac, Chopin i Jim Morrison, tamo gdje poživaju velikani svaki iz svoje sudbine.

I danas tu pred vama po treći put u sebi prikupljam razloge, odnosno prave riječi za te razloge, o tome što je i kakav je bio, ponajprije za nas, za moju obitelj, ovaj naš brat, ovaj naš redovnik, ovaj naš karmelićanin.

Sreli smo se, odnosno ja sam ga susreo, što danas izgleda davno, prije 43 godine u Londonu, kamo je o. Vjenceslav doputovao, donekle bratski uznemiren zbog svoje sedam godina mlađe sestre koja se neočekivano našla u donekle nesigurnom društvu. Mojem društvu.

I ta naša zajednička povijest i pripovijest trajala je i još traje, skoro 43 godine. U tom su vremenu između o. Vjenceslava i nas izmijenjena mnoga pisma i poruke. U toj našoj obiteljskoj sagi, koju je budno motrio o. Vjenceslav, njegova sestra Nada i ja rodili smo sedmero djece. O. Vjenceslav je krstio našu djecu i dolazio redovito u naš dom koji se nalazi u malom, a kasnije se ispostavilo, značajnom sveučilišnom gradiću za Hrvat-

sku, u Lundu. U tom malom gradiću, koji je nekad prije reformacije, po riječima našeg prijatelja švedskog pisca K. Arnea Bloma, bio »klostrens stad«, grad samostana, a bilo ih je 28. U tom gradu, u studentskom naselju s egzotičnim imenom Djingis Khan živi i danas moja obitelj. I ja zasigurno sada na ovom mjestu ne bih imao pravo spominjati svoju obitelj da u nju »vujček Slavek«, kako ga zovu naše sedmero djece, nije u taj naš dom donio, ostavio i rasporedio tako neizmjereno puno brige i ljubavi.

Svaki put kad je došao k nama u Lund, u naš dom, on je slavio svetu misu - toliko puta koliko je dana ostao kod nas. On je, dakako, svoju svetu misu svako jutro slavio redovnički disciplinirano.

Inače su između njega i nas kilometri europskog prostora. I ja možda danas ne bih imao nikakvog prava posebno spominjati svete mise o. Vjenceslava Miheteca u Lundu u našem stanu, inače izgrađenom šezdesetih godina u Palmeovoj Švedskoj, isključivo za oženjene studente, kažem možda, da Nada rođena Mihetec, naše sedmero djece i ja, nismo, svi mi, svete mise o. Vjenceslava doživljavali kao jedan tako poseban i čudesan privilegij, kao jedno prelijepo čudo koje se odigravalo pred našim licima i očima. Privilegij je bio poseban jer je bio slavljen i moljen na hrvatskom. Naša su djeca inače bila naučena na misni liturgijski tekst na švedskom jeziku. U južnoj Švedskoj, u Lundu i karmelu u Norrabyju, svete mise pred nama su slavili čuveni teolozi i redovnici poput o. Wilfrida Stinisse-na, OCD, i o. Andersa Piltza, OP.

Ali, tu odjednom pred našim očima, »ansikte mot ansikte«, rekli bi Šveđani, dogodila se pretvorba. Pred nama se u kruhu i vinu odjednom pojavio sam Sin Božji i mi smo u njega vjerovali, i to bez zadržke.

A kako je o. Vjenceslav vidio našu obitelj neka rekne njegova božićna čestitka koju nam je iz karmela Remete poslao u Lund 1981. godine. Tu on nama piše: »Patnja nam ne smije ugasiti niti ukrasti radost. Onu duboku, istinsku radost. A ta radost izvire iz spoznaje da je »Mladi kralj« pobijedio svojim mirom, svojim nenasiljem i svojom ljubavlju. Njemu nikad nije bilo ugodno na zemlji. Uvijek je smetao. Bio proganjan, sumnjičen, uhodavan. Na sve je uzvratilo ljubavlju, jer je vidio dalje

nego što vidi »veliki« čovjek. Kad god razmišljam o Otajstvu Božjem koje nam predstavljaju jaslice, onda me obuzima ta radost, upravo onako kako pjeva naša stara kajkavska božićna pjesma: »V radosti, v radosti, to saki kriči...« Mi uvijek »kričimo« tu našu radost... Otetim nam ju žele - ali ne! Ona je ugniježdena u srcu. A srce nam ne mogu isčupati, jer uvjerava nas A. G. Matoš »dok je srca, bit će i Kroacije«.

Dijelite sudbinu prognane svete Božje obitelji. Dijelite i sudbinu njihove radosti... Sretno i blagoslovljeno, vaš Slavek«

S druge strane život je bio tvrd i surov i o. Vjenceslav je 25. rujna 2009. iz karmela u Somboru napisao: »Svaki dan molim Boga za sve vas. Svaki dan ste sa mnom na oltaru. Svi do jednoga. Naprijed idemo svaki sa svojim Križem, putem do naše Kalvarije: »... gde bu seh Križneh putov konec i kraj!« - kak veli Miroslav Krleža. Da se ne izgubimo na tom putu, putevima, držimo se čvrsto rukama Duha Božjega koji je svjetlo i snaga na putu. Hrabro i vedro. Svima nam sretan i blagoslovljen put. Bog nas voli i želi sa svima nama živjeti i kraljevati u vijeke vjekova. Amen. Vaš Slavek«

15. srpnja 2009. o. Vjenceslav nam piše iz Sombora: »Gdje god smo bili Božji tu smo ostali i Hrvati, a bez Boga su nas pretvarali i u Muslimane i u Srbe i ne znam kakve sve ne. Crkvena zajednica nas je uvijek čuvala...«

U zadnjem pismu pisanom, on sam navodi: »u Remetama kod Zagovornice u navečerje svetkovine Sveta tri Kralja«, piše: »Sve vas nosim u molitvi i svetoj Misi. Svagdanom. Još me nose akordi svečanosti Svete Lucije u katedrali u Lundu. Nek vas prati Božji blagoslov i zagovor naše Zagovornice i najvjernije Majke. Srcem, vaš Slavek«

I mi tu sada, s našim istinski žalosnim srcima rastajemo se od o. Vjenceslava i teško je izreći našu zahvalnost precizno i jasno.

Možda to za nas može izreći Dragutin Domjanić, taj pjesnik zasigurno najdraži o. Vjenceslavu. A Domjanić je pjevao: »Če bi rekel Božiću, kaj si želim ja. Rekel bi naj vsakome puno srca da. Da bi narod narodu kak i bratu brat, i da zadovolen bu jenput i Hrvat.«

Kad smo se o. Vjenceslav i mi zadnji put rastali, ja sam mu rekao: »Znaš, kopnim, bolestan sam. Ruke i noge mi poplave često i intenzivno. Kad umrem, obećaj mi da ćeš slaviti jednu svetu misu za mene!«

O. Vjenceslav se nasmiješio i rekao kao i uvijek: »Svi ste sa mnom svaki dan na oltaru...«

I to je privilegij i čast o kojemu sam htio progovoriti u ovih nekoliko rečenica koje su nemoćne izraziti koliko je zahvalnost moje obitelji za posjete koje je s Mesijom u našem domu ostvario naš brat, redovnik karmelićanin o. Vjenceslav Mihetec.

Mogu li katolici biti dobri političari?

- *Bježe li pravi katolici od politike kao »prljavog« zanimanja pa je narod prisiljen od ponuđenoga birati manje zlo?*

Autor:
dr. sc. Božo
Skoko

UHrvatskoj više od 86 posto građana sebe smatra katolicima. Tako kaže posljednji popis stanovništva iz 2011. godine. A i bez tog je podatka općepoznato da je Hrvatska »katolička zemlja«. Štoviše, bivši papinski nuncij u Hrvatskoj Lozano 2004. počastio nas je titulom jedne od najkatoličnijih zemalja u Europi, tvrdeći u intervjuu za Radio Vatikan da mu »nije poznata nijedna druga zemlja u kojoj javnost sluša Crkvu kao u Hrvatskoj, pa čak i u pogledu socijalnih pitanja«, dodajući da »političari moraju voditi računa o tome na izborima«. Kako onda Hrvatska od svoje samostalnosti do donedavno na čelu nije imala uvjerenog katolika? Dakle, Hrvatska je očito dugo bila fenomen kad je u pitanju vjera vlastodržaca u odnosu na narod. Moguća su četiri razloga. Ili je katolička većina u Hrvatskoj toliko otvorena i tolerantna da joj je svejedno tko je kakve vjere, pa čak kad su u pitanju i najodgovornije dužnosti u zemlji, ili pravi katolici bježe od politike kao »prljavog« zanimanja, pa je narod prisiljen od ponuđenoga birati manje zlo, ili je Hrvatska katolička samo na papiru i pravih je katolika, koji u životu slijede Kristova načela, daleko manje, a ostali se tako izjašnjavaju iz navike, tradicije ili trenda... A možda se ljudi boje »katoličkih političara« i njihovih »konzervativnih nazora« kako im se često spočitava. A što ako su posrijedi sva četiri razloga!? Onda, ako je ta katolička većina toliko otvorena da bira predsjednika agnostika i premijera ateista,

trebali bi se posramiti oni koji godinama govore o netolerantnoj i zatucanoj katoličkoj većini, koju bi trebalo »preodgojiti u ime demokracije«. Naime, s obzirom na ukupan broj glasača, posebno onih koji redovito izlaze na birališta, teško je povjerovati da je riječ o nekakve dvije Hrvatske i da nije riječ o dobrom dijelu istih birača. Primjerice, da su za Josipovića i SDP glasali samo oni koji su na referendumu o braku bili »protiv«, teško bi dobili izbore.

Kad je u pitanju broj »pravih« katolika, o tome otvoreno progovaraju već i pojedini biskupi. Neki smatraju da je zapravo 30-ak posto uvjerenih katolika, koji svojim životom i ponašanjem nastoje svjedočiti vjeru, do 60 posto je deklarativnih katolika, koji slave Božić i Uskrs i održavaju tradiciju, a tom broju dodajemo još onih tridesetak posto koji se osjećaju katolicima zbog kulturoloških i drugih razloga. Da je politika prljavo zanimanje mnogi s pravom još vjeruju i drže se po strani, a potencijalne položaje prepuštaju onima koji ne zaziru od bespoštodne borbe za premoć i vlast, niskih udaraca, teških riječi i lažnih obećanja. No stanje u našoj politici trebalo bi biti poticaj poštenim i moralnim ljudima da ne odustanu tek tako od tog zanimanja.

Pape inzistirali na ulasku kvalitetnih ljudi u politiku

Čak su trojica posljednjih papa inzistirala na ulasku kvalitetnih ljudi u politiku, kao svojevrsnoj obvezi vjernika. »Postoji

potreba za političarima vjernicima i onim političarima u koje se može imati povjerenja, koji se zauzimaju za opće dobro, a ne za osobne interese«, poručio je papa Benedikt XVI. tijekom posjeta Češkoj u jesen 2009. U istom je govoru jasno dao do znanja suvremenim političarima da »nije dovoljno izgledati dobar i pošten, potrebno je to stvarno biti!« I papa Franjo je poručio da poniznost i ljubav moraju biti odlike onih koji obnašaju vlast, a građani, prije svega ako su katolici, ne mogu se ne zanimati za politiku. Dodao je da političari moraju voljeti svoj narod jer je obnašanje vlasti služenje. Zato političara moraju resiti dvije osobine: ljubav prema narodu i poniznost. »Svaki muškarac i svaka žena koji preuzimaju neku službu vezanu uz vlast moraju si postaviti ova dva pitanja: Volim li svoj narod, da bih mu bolje služio? Jesam li ponizan, slušam li ostale, uvažavam li različita mišljenja kako bih izabrao najbolji put? Ako si ne postavlja ta pitanja, svoju vlast neće obnašati dobro!« jasan je bio papa Franjo.

Tako visoki standardi o kojima govore pape u vremenu spina i manipulacija, totalne isključivosti, podcjenjivanja i vrijeđanja zdrave pameti birača čine nam se neostvarivima. Naime, već nam je postalo normalno da većina naših političara (i vjernika i nevjernika) Hrvatsku doživljava bipolarno. Za njih su građani podijeljeni u dvije skupine – tabor kojem pripadaju i tabor u koji smještaju one koji ne misle poput njih. Pripadnost jednom ili drugom taboru jedina je relevantna činjenica u procjeni njihovih sugrađana. Oni iz njihova tabora su dobri, a oni drugi loši. Ako netko iz onog drugog tabora prijeđe u njihov, automatski postaje dobar i njegovi grijesi se brišu. Interes i korist najčešće su jedini putokazi u politici. I zato je u tom snalaženju premalo mjesta za kršćanska i općeljudska načela. Doduše, kršćanstvom se maše tek uglavnom ako to služi probitku ili opstanku na vlasti.

Što se tiče spomenute Šeksove tvrdnje, istraživanja kažu kako je istina da vjernici ne vole kad im se s oltara drže politički govori, nego traže više duhovnosti. No to ne znači da bi Crkvu i kršćansko učenje trebalo protjerati iz javnog života. Talijanski filozof Marcello Pera, koji sebe smatra agnostikom i liberalom, u svojoj knjizi »Za-

što se trebamo zvati kršćanima« zauzima se za davanje punog značenja kršćanstvu u društvenom životu Europe jer uzrocima njezine krize smatra liberalizam bez temelja, nepostojanje zajedničkog identiteta (ako se makne kršćanstvo) i etiku bez istine. To su očito jako dobro znali i politički tvorci Europske unije Francuz Robert Schuman, Nijemac Konrad Adenauer i Talijan Alcide de Gasperi, istinski kršćani i veliki političari koji su pridonijeli pomirenju nakon Drugog svjetskog rata i stvaranju europskog zajedništva. Nažalost, Europa kakvu su zacrtali ostala je nedovršena. Da bi u politiku trebalo unijeti više duhovnosti, vrijednosti i morala slažu se mnogi intelektualci, jer demokracija nije samo puko poštivanje pravila, nego plod prihvatanja vrednota koje nadahnjuju demokratske procedure poput dostojanstva svake ljudske osobe, poštivanja prava čovjeka, prihvatanja općeg dobra... Ako ne postoji konsenzus o tim vrednotama, gubi se važnost demokracije i relativiziraju etička načela. A upravo je kršćanstvo platforma koja

Upravo kršćanstvo zagovara duhovnost u politici jer to može biti samo dodana vrijednost, a nikako uteg. »Ljudi vjeruju u Boga jer nemaju povjerenja u same sebe. I povijest pokazuje da su u tome posve u pravu, jer se do sada nismo pokazali dostojnima povjerenja.«

to zagovara. Duhovnost u politici može biti samo dodana vrijednost, a nikako uteg. »Ljudi vjeruju u Boga jer nemaju povjerenja u same sebe. I povijest pokazuje da su u tome posve u pravu, jer se do sada nismo pokazali dostojnima povjerenja«, napisao je peruanski nobelovac Mario Vargas Llosa u svojoj knjizi »Kultura spektakla«. Llosa tvrdi da za slobodno društvo nije dovoljno da samo bude neutralno, laicističko.

Funkcioniranje društva ne ovisi samo o dobrim zakonima

Ono potrebuje »duboke duhovnosti«, religioznosti, jer funkcioniranje društva ne ovisi samo o dobrim zakonima, nego i

o svijesti građana da je »dobro« da zakoni postoje, da je »dobro« biti moralan. Bez tog temelja zakoni će ostati puko slovo na papiru, zapravo oni će u stvarnosti biti beznačajni. Naime, destruktivnost ljudskog ponašanja, nemoral i neetičnost u odnosu prema drugima ne može zaustaviti nikakva zemaljska prisila, nego samo nešto iz

Kad je u pitanju broj »pravih« katolika, o tome otvoreno progovaraju već i pojedini biskupi. Neki smatraju da je zapravo 30-ak posto uvjerenih katolika, koji svojim životom i ponašanjem nastoje svjedočiti vjeru, do 60 posto je deklarativnih katolika, koji slave Božić i Uskrs i održavaju tradiciju, a tom broju dodajemo još onih tridesetak posto koji se osjećaju katolicima zbog kulturoloških i drugih razloga.

onostranosti, čega se ljudi boje ili što poštuju. Ako je ovaj život jedino što imamo, a nakon njega nećemo nikome polagati račune za svoje ponašanje, onda nikakve zabrane i ograničenja nemaju smisla. Zato se smatra da bi ljudi koji uistinu vjeruju

trebali biti odgovorniji. Jasno je da to nije uvijek slučaj. Iako neki »gorljivi« kršćani često predbacuju ateistima da su najveći svjetski diktatori i masovni ubojice u 20. stoljeću bili upravo ateisti koji se nisu bojali ni Boga ni ljudi, poput Mao Ze-donga, Staljina i Dragog Vođe, ne smijemo zaboraviti da su se katolicima nazivali Franco, Mussolini, pa i Pavelić. Zato je samo deklariranje bez autentične vjere i života prazna priča. Netko mudar je rekao da bi radije živio u zemlji punoj poštenih ateista nego u zemlji punoj pokvarenih kršćana, što je teološki sasvim točno. I Llosa tvrdi da religije u kulturi spektakla mogu nalikovati na cirkuse, pogotovo kad se sljube s profanim i izgube svoju izvornost i čistoću: »Tamo gdje se religija banalizira, svodi na puki spektakl, zabavu, ona sama u biti podržava divlji kapitalizam i ona je odgovorna za današnju krizu.« Zato vrlo često dolazi do razdvajanja sadržaja i forme, a zbog toga se nerijetko kršćanstvo počinje vrednovati po imidžu pojedinih svećenika i biskupa, a ne po Kristovu učenju.

Kako je teško biti vjernik u današnjoj politici možda najbolje svjedoči primjer bivšeg britanskog premijera (i pazite socijaldemokrata!) Tonyja Blaira, koji za vrijeme mandata nije želio govoriti o svojoj religioznosti, iako su kolale priče o njegovoj pobožnosti. Danas otvoreno kaže kako se bojao da će ga u iznimno sekularnom društvu proglasiti luđakom, iako je vjera imala ključnu ulogu u njegovu životu i političkoj karijeri. Tvrdi da bi bez vjere teško prebrodio neke od najvažnijih i najtežih trenutaka svoga državištva te da odluke o budućnosti Britanije nije donosio »uz Božju pomoć«. Iako je svoje četvero djece odgojio u katoličkom duhu, s anglikanske na katoličku vjeru prešao je tek nakon dolaska iz Downing Streeta, kako ne bi izazvao političke probleme u zemlji budući da su ondje anglikanska Crkva i država bliske. Uostalom, dok njegov nasljednik Gordon Brown nije odustao od te tradicije, premijer je u ime kraljice imenovao i anglikanske biskupe.

Čak su i Sjedinjene Američke Države, u kojima živi oko 25 posto katolika, imale predsjednika katolika, a danas imaju i potpredsjednika Joea Bidena. John Kennedy je primjer kako se istodobno može biti na-

predni liberal i uvjereni katolik. Štoviše, kad su ga tijekom predizborne kampanje napadali tvrdeći kako bi njegova lojalnost mogla biti podijeljena između katoličke doktrine i američkog Ustava, Kennedy je rekao da bi podnio ostavku ako bi se to dvoje ikad sukobilo. Naime, on je bio uvjeren da mu katolička vjera može jedino pomoći da bude bolji i odgovorniji predsjednik i da kvalitetnije služi svojoj naciji, jer što je drugo Isus Krist tražio osim da sve ljude smatramo svojom braćom, da budemo odgovorni prema onima najugroženijima i najobespravljenijima, da drugima činimo ono što bismo mi željeli da drugi nama čine te da razdvojimo »caru carevo, a Bogu Božje«.

Nije li baš takvim ponašanjem papa Franjo izazvao medijsku revoluciju i simpatije svijeta te postao uzorom i mnogim političarima!? A ta mudra i općeprihvatljiva načela u Bibliji stoje gotovo 2000 godina i neki ih očitito tek sad otkrivaju. Vjerujemo da će u 2017. u hrvatskoj politici biti manje politikantstva, a više ponašanja usklađenih s Kristovim učenjem i općeljudskim vrednotama, bez obzira na to je li riječ o vjernicima ili nevjernicima u politici.

MALA GOSPA U REMETAMA

Od ranih sati pristizali hodočasnici

Na blagdan Male Gospe u remetsko svetište hodočasnici su stizali od ranih jutarnjih sati, već od 5.30 s prvom marijanskom pobožnošću toga dana. Zatim su slavljene mise, a prije svake je bila marijanska pobožnost. Mnoštvo hodočasnika nazočilo je proštenjarskoj misi. Poslije večernje svirali su tamburaši FIS-a Remete, a žene su bile u remetskim narodnim nošnjama.

Slavlju Male Gospe prethodile su trodnevnicе. Nakon razmišljanja o tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa u devetnici Velikoj Gospi, u trodnevnicі Maloj Gospi razmišljali smo o posljednja tri duhovna djela milosrđa. O. Vinko Mamić govorio je o opraštanju uvrede, o. Viktor Grbeša o podnošenju nepravde te o. Danijel Čolo o molitvi za žive i mrtve.

Mise trodnevnicе bile su pjevane, ali ove godine nije pjevao naš župni zbor. Na inicijativu našeg zbora mladih »Advocata Croatiae« u goste su nam došli župni zbor župe sv. Petra i Pavla iz Bešića te zbor mladih »Glas anđela« iz Gračana. Tako je prvi dan trodnevnicu animirao zbor mladih, drugi dan župni zbor iz Bešića, a posljednji dan trodnevnicе zbor mladih iz Gračana.

Nakon misa druženje članova zborova nastavljalo se u velikoj samostanskoj dvorani uz puno pjesme i veselja.

Monika Kovač

PRIČA O MLADOJ OBITELJI PETRE I IVANA PAVIĆA

Mlade i starije obitelji treba više povezati

- *»Svaki mladi čovjek ima svoj cilj u životu. Moj je bio imati obitelj i imati posao.«*

Obitelji kao temelju društva Crkva vodi posebnu pastoralnu brigu. Remetska župa okuplja obitelji u Zajednici obitelji i nudi različite oblike pastorala i druženja. O svom iskustvu vjere i očekivanjima svjedoči mlada obitelj Petre i Ivana Pavića koji imaju desetomjesečnu kćer Luciju. Žive na području župe. Ivan ima 34 godine, magistar je geologije i završio je sustavni studij duhovnosti. Supruga Petra tehničarka je cestovnog prometa i ima 31 godinu. »Rođena sam u župi sveta Tri kralja u Donjoj Lomnici, a odrasla sam u obitelji u kojoj se prakticira vjera«, navodi Petra, koja je zaposlena u Hrvatskoj lutriji. Posebno iskustvo duhovnog osnaživanja Petra je stekla u 11 godina rada u svom poslu. »U životu sam nailazila na mnoge zapreke, a posebno je bilo kad sam doživjela oružane pljačke na svom radnom mjestu. Proživjela sam tri ružna razbojništva i teško je opisati kako sam se osjećala. Zapravo, to me na neki način psihički slomilo jer nije lako kad netko s oružjem upadne na radno mjesto i kada ti je život ugrožen. Bilo je tu grubosti, ali hvala Bogu, ostala sam živa. Sve to ostavlja posljedice pa sam tako slomljena potražila snažniju pomoć u vjeri i duhovnim obnovama. To mi je najviše pomoglo u životu da se na neki način izvučem iz trauma. Svakaako, tu je bila i podrška moje obitelji kojoj sam jako zahvalna«, ističe Petra.

Iz vjere u djela: oprost, molim i hvala!

Nadalje svjedoči Petra: »Zahvalna sam Bogu u prvom redu kao vjernica jer mi je svojom milošću dao snagu i usmjerio me u životu. Kad je čovjek otvoren Bogu, onda nema 'zastoja' u životu. Osobno mogu posvjedočiti i svoje odlaske na duhovne obnove. Tako sam nakon jedne duhovne obnove u Šurkovcu kod fra Ive Pavića počela 'disati', normalno se osjećati, biti bez grča. Meni je jako puno pomogla, a k tomu počele su se događati neke stvari kojima se nisam ni nadala. Tako sam na nagovor svoje kolegice Jasne odlučila poći u Vukovar. Zanimljivo je da mi je Bog stavio na put moga danas supruga Ivana. Nisam ni sanjala da će mi se život početi mijenjati nabolje, ali Bog piše po svom planu i tako se između nas dogodila ljubav, za koju sam neizmjereno zahvalna Bogu.« Petra navodi da je u današnje vrijeme svjesna svih teškoća koje donosi život jer mnogi brakovi su u krizi. Često je izvor nestrpljivost, nepovjerenje, neprihvatanje drugačijeg mišljenja, a to je, kad se pogleda s distance, nepotrebno. »Izvor je samo jedan, a to je Krist. U njemu su sve poruke, od strpljivosti i razumijevanja do prihvatanja. On je taj koji daje osvježenje i novi poticaj za opraštanje i razumijevanje u braku. Naravno, nije to lako primijeniti jer svi gradimo drugoga po svojoj mjeri. To je pogreška u braku. Sva sreća što

imamo mogućnost popravka uz pomoć ispovijedi, sakramenata, molitve. Vjeru treba prakticirati u zajednici, braku i obitelji, a ne samo deklarativno živjeti«, zaključuje Petra te ističe da iz vjere izlaze riječi koje trebaju biti dosljedne životu: oprost, molim i hvala! Posebno navodi svoju kćer Luciju, koja – kako kaže – pokreće svaki dan u pozitivnom smjeru.

»Bože, pa zašto me kažnjavaš?«

Magistar geologije i »duhovnik« s diplomom Ivan rođen je u Zagrebu, a kršten u župi Remete. »Kada sam završio srednju ekonomsku školu, upisao sam Prirodoslovno-matematički fakultet u Zagrebu i bilo je to za mene tad ispunjenje sna i veliko veselje«, navodi Ivan. »Kao i svaki student, prolazio sam i vrlo teške trenutke i nepravde koje se dogode mladom čovjeku te često kao mladić pognete glavu i pokleknete pred tim užurbanim načinom života i ponekad se možete zapitati imate li vremena za sebe i za ono duhovno u sebi. U to vrijeme nisam ni razmišljao o duhovnosti na način na koji danas razmišljam. Postoji vrijeme sazrijevanja, jer Bog sve vodi. Tako nepravde i loše stvari koje se dogode ipak potaknu čovjeka da pokuša svladati sam sebe u pojedinom trenutku te na ono loše u životu počne gledati kao na križ koji mora nositi. U mladim danima studija taj križ je bio užasno težak. Pogotovo kad sam završio studij i jednostavno se našao u moru ljudi s istim i sličnim problemima nezaposlenosti, tjeskobe i osjećaja manje vrijednosti. Svaki mladi čovjek ima svoj cilj u životu. Moj je bio imati obitelj i imati posao. U to vrijeme to se činilo čak i nedostižno jer koliko god se trudio da uspijem, nikako nisam mogao promijeniti osjećaj nemoći i razočaranja u društvo u kojem živim. Tada mi je jedina utjeha bila moja vjera i moja obitelj koja me je podržavala u svim mojim problemima. Prolazile su godine od završetka studija, a posao nisam mogao naći. Samo neke povremene poslove koji nisu bili dobro plaćeni i gdje se često prevari i ne poštuje. Počeo sam razmišljati o odlasku iz Hrvatske, i to sve intenzivnije. Znao sam da bi taj potez vjerojatno rastužio

Mogu tek sada shvatiti svoje roditelje i njihovu brigu za mene i Bogu sam zahvalan na takvoj obitelji. Zahvalan sam Bogu i za baku i djeda koji su isto tako pomagali mojim roditeljima. Obitelj je temelj društva i to moramo zaštititi jer u obitelji se nauče sve vrijednosti koje čovjek mora imati, od molitve Bogu i poštovanja prema drugima do poštovanja prema svojoj zemlji.

moju obitelj, ali jednostavno nisam vidio izlaz iz te situacije. To me je izjedalo iznutra i osjećao sam se jako loše. Bilo je čak trenutaka da bih u osami zaplakao i zava-pio Bogu da mi pomogne i da ne mogu više tako dalje. Mogu reći da sam tad osjećao da sam dotaknuo dno, ali opet mi je vjera vraćala nadu da će jednog dana biti bolje. U to

sam vrijeme čak i preispitivao svoju vjeru jer sam smatrao da nikomu nikad nisam nešto loše učinio. Uvijek sam se trudio da budem bolji i da činim dobro ljudima oko sebe. Često bih u svojim molitvama upitao: 'Pa zašto me kažnjavaš?' I jedne večeri odlučio sam sve to promijeniti i prestati 'plakati' sam nad sobom. Kada sam saznao za sustavni studij duhovnosti u Remetama, mojoj sreći nije bilo kraja. To je bio znak i ono što sam tražio tih godina. Rekao sam majci da sam odlučio upisati taj studij. Ona se jako obradovala. Mogu čak i reći da je to bio trenutak koji me je vezao da ostanem u svojoj domovini Hrvatskoj jer nisam se vidio nigdje drugdje, ali da sam morao otići, otišao bih i nikad se vjerojatno ne bih vratio, a sama pomisao na to u meni je stvarala užasnu bol. I tako 2012. upisujem studij duhovnosti i zahvalan dragom Bogu krećem u izgradnju svog duhovnog 'ja'. Studij mi je uvelike pomogao da spoznam neke stvari koje sam možda prije ili zanemario ili nisam bio dovoljno posvećen njima. Upoznao sam mnoge drage ljude, bilo svećenike ili laike koji su pohađali studij, s kojima sam stvorio prijateljski odnos i koji su mi bili snaga u to vrijeme. Godina 2013. bila je prekretnica u mom životu. Makar još nezaposlen, nisam se osjećao ni tužno ni tjeskobno, nego sam bio uvjeren da će sve doći na svoje mjesto. Kako svake godine odlazim na sve komemoracije stradanja hrvatskog naroda od Bleiburga do Vukovara, te sam godine prvi put trebao ostati u Zagrebu. Međutim, u zadnji trenutak na nagovor svojih prijatelja odlazim za Vukovar. U Vukovaru upoznajem Petru i ne sjećam se da sam s nekim toliko puno razgovarao o raznim temama. Nakon povratka u Zagreb odlučio sam se naći s Petrom. Opet sam imao osjećaj da je to ono što moram učiniti. Već smo se 2014. zaručili, a 2015. vjenčali u crkvi sv. Tri kralja u Donjoj Lomnici. Danas imamo malu Luciju koja ima 10 mjeseci i koja nam je sve na svijetu.« Posebnu poruku Ivan upućuje svojim životnim primjerom mladima, koji nikada ne smiju gubiti nadu.

Uz razgovor i kompromis svaki je problem rješiv

»U današnjem načinu života kada se gaze sve vrijednosti koje su bitne nama katolicima, a to su obitelj i Crkva, na nama je da se tomu odupremo tako da budemo još složniji i da kroz obitelj i odgoj djece zaštitimo moralne, kulturne i domoljubne vrijednosti obitelji. Kada je čovjek sam, živi za sebe i svoje potrebe, a kada ima obitelj, živi za tu obitelj. Mogu tek sada shvatiti svoje roditelje i njihovu brigu za mene i Bogu sam zahvalan na takvoj obitelji. Zahvalan sam Bogu i za baku i djeda koji su isto tako pomagali mojim roditeljima. Obitelj je temelj društva i to moramo zaštititi jer u obitelji se nauče sve vrijednosti koje čovjek mora imati, od molitve Bogu i poštovanja prema drugima do poštovanja prema svojoj zemlji. Danas kada imam svoju obitelj, shvaćam koje odgovornosti čovjek ima kao otac i kao muž i uživam u svakom trenutku koji mi je Bog podario. S obzirom na to da smo članovi zajednice obitelji u Remetama, mislim da se mlade i starije obitelji trebaju više povezati i družiti. Jer puno toga čovjek može naučiti od starijih i isto tako važno je da se obitelji u župi družte da se stvori baza ljudi koji će svojim svjedočanstvima vjere i bračne zajednice nekim mlađima pomoći možda da se oslobode straha od bračne zajednice. U svakoj zajednici ima problema, tako i u bračnim zajednicama, ali ako je čovjek spreman na razgovor i kompromis, svaki je problem rješiv. Stoga, mislim da još puno možemo učiniti što se tiče zajednice obitelji u našoj župi i jako je bitno da župnik bude taj koji okuplja i mlade i stare te kao duhovni voditelj usmjerava i potiče obitelji na druženja i razne druge aktivnosti u župi.« (Lj. H.)

MEDVEDNICU TREBA BOLJE UPOZNATI

Prepustiti se miru i osluškivati

• *Zaštitnički je obgrlila Zagreb štiteći ga od vjetrova i opasnosti sa sjevera, najljepša je kulisa i simbol grada koji se skutrio u njenu podnožju, opjevana je, omiljena, posjećivana, a opet tako malo i površno znana većini Zagrepčana.*

Na Sljeme, na Sljeme, na Sljeme

Popularna sljemenska žičara već godinama ne vozi putnike na najviši vrh Medvednice, ali navike većine planinara i izletnika nisu se puno promijenile. Glavni je cilj uglavnom vršna zona u kojoj se nalaze najpopularniji planinarski domovi i restorani. Oni aktivniji *na Sljeme, na Sljeme, na Sljeme* idu pješice, najčešće koristeći se trima glavnim planinarskim »prometnicama«: onom koja počinje sa Šestina preko Kraljičina zdenca, popularnom Leustekovom i Bikčevićevom stazom. Ostali visinsku razliku do cilja svladavaju na lakši način, autom ili javnim prijevozom. Friški zrak, zdrav planinarski obrok, druženje s prijateljima ili obitelji i uživanje u prirodi osnovni su razlozi odlaska na Medvednicu (naravno, tu su i potpisi u indeksu iz tjelesnog kao obveza za uglavnom nevoljne i nesretne studente).

No Medvednica nudi toliko više od toga. Malo je gradova koji se mogu pohvaliti da imaju park prirode nekoliko minuta vožnje od središta grada. Kakvu tek privilegiju imamo mi koji živimo u podsljemenskoj zoni i kojima je Medvednica zapravo dvorište. Činjenica je da smo svjesni njena postojanja, nesumnjivo je volimo, mislimo da je poznajemo. Medvednica je zaista kao dobar susjed koji nam je drag, pozdravljamo ga svakog dana, a ustvari ga znamo samo površno. I dok se ne potrudimo bolje ga upoznati, nećemo znati koliko gubimo mi sami.

O prirodi, povijesti, kulturi...

Jer od Medvednice možemo naučiti mnogo. O prirodi, povijesti, kulturi, baštini našeg naroda, ali isto tako i o sebi. Američki alpinist Michael Kennedy izjavio je da svaki put kada ode na planinu nauči nešto. Svaki put kada odete na Medvednicu dogodit će vam se isto. Ponekad je dovoljno uputiti se na neku novu stazu, istražiti neki nepoznati nam dio zagrebačke gore i eto novog iskustva. Drugi put možemo se pripremiti za obilazak. Proučiti knjige, saznati što više informacija o lokaciji na koju želimo ići, a sve kako bismo je doživjeli što potpunije i jasnije. Tumaramo li napuštenim Brestovcem bez ikakva znanja, bit će nam to samo ružne ruševine. No znamo li povijest tog sanatorija za plućne bolesti i tuberkulozu, nesretnu ljubavnu priču o uglednom zagrebačkom liječniku Milivoju Dežmanu i slavnoj glumici Lady Šram, srušene zgrade, sobe i hodnike sanatorija gledat ćemo sasvim drugačije. Konačno, nekad je dovoljno, a i potrebno, otići na Medvednicu sam, prepustiti se njenom miru i osluškivati, propitkivati sebe...

Medvednica je samozatajna, ali raskošna u blagodatima koje nudi onima koji to žele. Svaki je odlazak na našu domaću planinu drugačiji i obogaćuje nas na mnogo načina. Dobro je to poznato našim remetskim hodočasnicima u Mariju Bistricu koji svake godine pronalaze nadahnuće u tom duhovnom hodu.

Advocata Croatiae kroz svoje će priloge redovito otkrivati medvedničke tajne, predstavljati njene manje poznate lokacije,

Autor:

Daniel Lacko

Slike:

PP Medvednica

predlagati pješačke ture i izlete, isticati njene znamenitosti... No nećemo vam dati da se opustite. Do sljedećeg broja dajemo vam domaći zadatak. Izvršite ga s veseljem i radošću.

TREBA POSJETITI

Medvedgrad

Svojim kamenim zidinama i četvrtastom kulom kojima bdije nad Zagrebom, Medvedgrad plijeni pozornost posjetitelja grada i Medvednice, i raspiruje maštu radoznale dječice. Iako djeluje zaštitnički, kroz svoju je osamstogodišnju povijest gradu pod sobom bio više prijetnja nego sigurnost. Promijenio je mnoge gospodare koji su ga, kako i doliči srednjovjekovnom dobu, dobivali ili gubili raznim kupoprodajnim, ženidbenim ili pregovaračkim kombinacijama, spletkama i zavjerama. Najzloglasniji su mu domaćini bili grofovi Celjski koji su bili strah i trepet stanovnicima tadašnjeg Gradeca. Od njih potječe i legenda

o strašnoj Crnoj kraljici, po kojoj je ime dobilo jedno od najomiljenijih izletišta Zagrepčana, Kraljičin zdenac. Danas je Medvedgrad obnovljen, a 1994. godine pod južnom je kulom podignut Oltar domovine s vječnim plamenom u čast i spomen svim hrvatskim junacima.

Horvatove stube

Jedno od najljepših područja Medvednice diči se i vjerojatno najljepšom čovjekovom intervencijom u njenu prirodu. Vladimir Horvat, planinar i veliki zaljubljenik u Medvednicu, nakon sedam je godina samozatajnog i zanesenog rada uspio uklopiti 500 stuba u izrazito krško područje na sjevernoj strani Medvednice, u blizini livade Hunjke i istoimenog planinarskog doma. Njegovo je životno djelo omogućilo pristup tom području planinarima i izletnicima koji se tako mogu diviti začudnim krškim oblicima kroz koje stube prolaze. Tu su vrtače, jame, špilje, ploče, kamenice, škrape, ali i stara stabla tise, razigrani potok i prekrasni vidici koji se povremeno ukazuju kroz krošnje starih tisa i škrtu kršku vegetaciju. Petsto kamenih stuba spušta se do potoka Bistri jarek, gdje je Horvat uredio lijepo planinarsko odmorište.

Kapelica Majke Božje Sljemenske

Malo je koji objekt tako značajan i vrijedan pažnje, a tako zapostavljen kao kapelica Majke Božje Sljemenske, Kraljice Hrvata. Nalazi se gotovo na vrhu Sljemena, na sedlu iznad Činovničke livade. Sagrađena je 1932. u vrijeme kada se obilježavalo tisuću godina hrvatskog kraljevstva i 1300 godina prelaska Hrvata na katoličku vjeru. Tako se u tom malom

remek-djelu arhitekture, izgrađenom od domaćeg medvedničkog kamena i drva, zrcali cijela hrvatska umjetnost, kultura i povijest. Nacrt kapelice podsjeća na prve starohrvatske crkvice, unutrašnjost je ukrašena brojnim drevnim hrvatskim motivima, a pažljivo su odabrani i materijali; strop je od slavonske hrastovine, oltar od bijelog bračkog kamena, glina za zemljane posude s Petrove gore... Iako nema ni jednog stalnog župljanina, kapelica je još 1963. proglašena župnom crkvom turističke župe Majke Božje Sljemenske. Tako je ispalo da je župljanin najviše župne crkve u Hrvatskoj baš svaki posjetitelj koji u vjeri svrati u njeno okrilje.

Veternica

Iako se na prvi pogled ideja o obilasku tamnih, mračnih, vlažnih i hladnih podzemnih kanala možda i ne čini privlačnom, mnogo je razloga zašto bi svakako trebalo posjetiti Veternicu. Špilja se nalazi na jugozapadnom dijelu Medvednice, u blizini tzv. Zelene magistrale i podno slikovitih Ponikvi. Uz pratnju vodiča u gotovo 400 turistički uređenih metara posjetitelji mogu steći uvid u skriven i uzbudljiv svijet tame. U Veternici možete vidjeti razne špiljske ukrase i forme koji govore o njenom nastanku, začudne oblike koji su posljedica nevidljive igre vode i stijene, kao i okamenjene ostatke koji svjedoče o tisućljetnom životu u zaštitničkom okrilju njenog mrauka. Od praljudi do modernih turista, kao i od prethistorijskih životinja do njenih najpoznatijih današnjih stanovnika, šišmiša.

Rudnik Zrinski

I Medvednica je imala svoje razdoblje zlatne groznice. Na području Rudarskog vrta od davnina se rudarilo u potrazi za plemenitim kovinama. Tu je naime pronađen galenit, ruda u kojoj kao primjesa dolazi srebro, pa su se ljudi nadali okoristiti tom plemenitom kovinom. Rudnik Zrinski otvorila je upravo ta plemićka obitelj kada je u 15. stoljeću dobila posebnu dozvolu od kralja da na svojim posjedima smije otvarati rudnike. San o bogatstvu ipak je ostao neostvaren. Srebra je u rudači bilo premalo i mukotran i skup rudarski posao bio je neisplativ, tako da su rudnici ubrzo zatvoreni. No zato današnji posjetitelji mogu vidjeti, naučiti i osjetiti kako je izgledala srednjovjekovna rudarska svakodnevnica jer je dio autentičnih rudničkih hodnika vrlo atraktivno uređen za turističko posjećivanje. Rudnik Zrinski nalazi se u neposrednoj blizini planinarskog doma Grafičar.

Adventski i božićni napjevi te čestitarenje u selima remetske župe

*Autori:
dr. sc. Domagoj
Novosel*

*Tomislav Habulin,
mag. mus.*

Adventski i božićni običaji sjeverozapadne Hrvatske nastali su pod snažnim utjecajem srednjoeuropske kulture i baštine čijem je krugu oduvijek pripadala. Grad Zagreb i njegova okolica, osobito podmedvednička sela zagrebačkoga Prigorja, u tome nisu bili iznimka. Velik utjecaj na običaje seoskog puka imao je upravo Zagreb jer su seljaci Remeta, Bukovca i Gračana bili u stalnom doticaju s gradom pa su preuzeti i mnogobrojni gradski obrasci slavljenja Božića i blagdana koji su mu prethodili, odnosno slijedili. Zbog sve većeg demografskog rasta Zagreba i doseljavanja stanovništva navedeni su se običaji gubili. Osobito je tomu pogodio Drugi svjetski rat i razdoblje nakon njega kada su komunističke vlasti nastojale ugušiti sve vanjske manifestacije slavljenja Božića, a velik broj Zagrepčana bio je protjeran, zatvoren ili ubijen u poratnom razdoblju. Izmjenom demografske slike i uvođenjem komunističkog sustava vrijednosti navedeni su običaji u Zagrebu iščezli. No sačuvali su se u selima zagrebačkog Prigorja, pa tako i u selima remetske župe. Osobit značaj u prošlosti imali su crkveni, ali i pučki adventski i božićni napjevi. Oni su bili vezani uz crkvene obrede, ali i pučka čestitarenja koja su se odvijala po domovima, a služila su kao prilika za posjet, druženje i zabavu svih generacija i slojeva društva. Etnomuzikološki gledano božićno razdoblje trajalo je od blagdana sv. Katarine do Svijećnice i kao ni jedno drugo razdoblje u godini bilo je prožeto narodnim običajima i vjerovanjima. Naravno, glazba je bila sastavni dio gotovo svakog obreda, ophoda i čestitarenja.

Zornice

Vrijeme adventa ili hrvatski zvanog došašća započinjalo bi nedjeljom između 27. studenog i 3. prosinca, a završavalo na Badnjak, 24. prosinca. Advent je još od XVI. stoljeća obilježen misama zornicama, koje su nakon Tridentskog koncila prve uvele srednjoeuropske zemlje Češka, Poljska i Austrija. Nazivane su »Missa in aurora« i Rorata. Riječ Rorata dolazi od pjesme koja se pjevala na četvrtu nedjelju došašća, a glasila je »Rorate coeli desuper« ili u prijevodu s latinskog na hrvatski »Rosite nebesa odozgor«. Kao dio Habsburške Monarhije i sjeverozapadni dio Hrvatske ubrzo je prihvatio slavljenje misa zornica pa su se one u remetskoj crkvi držale od samog osnutka župe 1812. godine. Zornice u remetskoj župnoj crkvi započinjale bi u 6 sati. Budući da u to vrijeme nije bilo ulične rasvjete, remetski, bukovački i gračanski seljaci nosili bi sa sobom luči. Luči su bile tesane od mlade hrastovine. Taj se komad drva nazivao polence, a svaka ga je obitelj sušila i čuvala u svom domu. Početkom XX. stoljeća petrolejske su lampe istisnule običaj izrade luči, a uvođenje ulične rasvjete 1933. godine dokinulo je i njihovu upotrebu. Gotovo svaka zornica počinjala je pjevanjem »Anđeo Gospodnji«, pjesme koja je dio pučkih litanija Majke Božje nastala u kajkavskom govornom području. Slovenci je pjevaju kao »Češčena si Marija«, a Hrvati kajkavci kao »Anđeo Gospodnji«. Nije zгорега spomenuti da u vrijeme adventa ni jedna pjesma ne može zamijeniti popularni napjev kojim gotovo završava svaka zornica »Zdravo budi Marijo«, a taj napjev preuzet je i adaptiran od naših zapadnih susjeda Nijemaca pod nazivom »Ave Maria

Klare«. Nakon Drugoga vatikanskog koncila određeni su napjevi bili potisnuti i zamijenjeni novim liturgijskim tekstovima. Tako je primjerice u stranu gurnuta stara kajkavska pjesma »Ptičice lepo pevaju« jer je previše podsjećala na svjetovnu glazbu, što je i razumljivo jer ju nije pisao redovnik ni klerik, nego pučki pjesnik, koji ju je stoga i opjevao u narodnom duhu. Nju je zamijenila pjesma »Klikujte sada zanosno«, iako se u kajkavskim krajevima, a samim time i u Remetama, i danas radije pjeva »Ptičice lepo pevaju«. U vrhu popularnosti do današnjih je dana ostala pjesma »Visom leteć ptice male«, koja se pjeva kao ulazna pjesma, a podrijetlom je također pučka pjesma iz kajkavskog Međimurja.

Barbarinje

Knjige »Status animarum« koje su se u Katoličkoj Crkvi obvezno vodile od Tridentuskog koncila (1545. – 1563.) jasno nam pokazuju da je svetačko ime Barbara ušlo u hrvatski imenski krug. Izvori ocrtavaju popularnost tog imena u remetskoj i samim time kajkavskoj inačici Bara i Barica. Najkasnije od XIX. stoljeća u selima remetske župe Remetama, Bukovcu i Gračanima blagdan sv. Barbare vezan je uz običaj blagoslova i čestitarenja. Rano ujutro, još za mraka, dječaci i mladići su ustajali, palili luči i petrolejske lampe i kretali u ophode po selu. Čestitka i blagoslov vrijedili su samo ujutro, prije zornice, iako stariji kazivači ističu da vrijedi sve do poldaneg crkvenog zvona. Razlog ranog pohoda leži u težnji da u hižu prvo stupi muška osoba, pa makar i dječak, jer se smatralo kako ulazak ženske osobe kao prve na taj dan nosi nesreću tijekom cijele godine. Poneki smatraju da je običaj ophoda na sv. Barbaru usko vezan uz ime godomnjače – slavljenice, međutim to nije istina. Jer običaj Barbarinja nije usko vezan uz čestitarenje, iako i ono postoji ako je u hiži godomnjača, nego je njegovo značenje u blagoslovu koje donose gosti. Prilikom dolaska na sam pojcek, prag hiže, nosioci blagoslova pozdravljaju: »Faljen Isus i Marija«, na što domaćini odgovaraju s »Navieke faljen budi«.

Tada gosti izgovaraju blagoslov: »Dej Vam Bog puričov, teličov, guščičov, račičov, pune lajte vina, pune vože žita, a najviše Božjega mira i blagoslova, da bi Vaše čučice tak trde sedele kak si bum ja sad sel.«

U taj tren bacaju se čestitari na pod i tvrdo sjedaju kako bi svojim djelom potvrdili izgovoreni blagoslov. Nakon toga domaćini daruju goste novcem, hranom i pićem, a mlađe čestitare i slatkišima. Navedeni običaj održavali su uglavnom dječaci od šeste, sedme godine pa do doba punoljetnosti. Čestitar je mogao ići sam, ali češće u paru ili više njih. Navedeni običaj osim u selima zagrebačkog Prigorja zabilježen je i u Međimurju. Posljednjih dvadesetak godina više nije zabilježen u Remetama i Bukovcu, gdje je u potpunosti iščezao. U Gračanima je opstao sve do danas; održavaju ga članovi udruge »Falaček Prigorja«, koji nakon blagoslova po domovima prisustvuju misi zornici. Osim njih običaj održavaju i druge obitelji čiji mlađi muški članovi obilaze susjedstvo. Tako je održana dugogodišnja tradicija.

Nikolinje

Samo svetačko ime Nikola bilo je prema dokumentima remetskog samostana i gradske općine Gradec prisutno već u XVII. stoljeću na području remetskih i gračanskih sela. Iako su kult i štovanje sv. Nikole u zapadnoj Europi prošireni u vrijeme razvijenog srednjeg vijeka, od XI. do XIII. stoljeća, običaj darivanja djece kasnijeg je datuma. Običaj darivanja djece u remetsku je župu prenesen krajem XIX. stoljeća iz Zagreba jer je Nikolinje ponajprije bilo vezano uz urbane cjeline. U Zagrebu su nikolinjski običaji zaživjeli u drugoj polovici XIX. stoljeća, a došli su iz susjednih germanskih zemalja. U gradu se tada održavao »Nikolinjski sajam« na Jelačić placu. Na sajmu su se prodavale pozlaćene šibe, ali i razni drugi

prigodni pokloni. U stalnom odnošaju s gradom seljaci remetske župe preuzimali su ono što im se uklapalo u njihove nazore i shvaćanja, a kao pobožnim vjernicima najviše su im odgovarali sadržaji vjerskog karaktera. Za Nikolinje su darovana djeca. Darovi su dodjeljivani na dva načina. Izravno kada bi u dom došla osoba prerušena u sv. Nikolu i podijelila darove i neizravno kada bi djeca očistila svoju obuću i stavila je u prozor, čekajući darove sv. Nikole, odnosno roditelja koji bi ih preko noći ostavili. Prvi je način bio uobičajen u selima zagrebačkog Prigorja, osobito između dva svjetska rata, a drugi je zaživio nakon Drugoga svjetskog rata. Oba su se zadržala do današnjih dana. Za razliku od Barbarinja, Nikolinje je bilo uže vezano uz običaj čestitarenja. Na Nikolinje se obično slože po trojica, a ponekad i više mladića. Najviši preuzima ulogu sv. Nikole, a ostali glume Krampusa (njem. der Krampus), kao glavnog negativca, i anđele, Nikoline dobre pomagače. Krampus obvezno nosi lance čiji zveket ima cilj plašenja djece, ali i najave dolaska sv. Nikole. Uz to nosi pozlaćene šibe i vile. Dolaskom u domove djeca se darivaju slatkišima, a u starija vremena obično su se darivala jabukama, orasima i rjeđe narančama. U prošlosti je blagdan sv. Nikole roditeljima služio i kao odgojna mjera jer su djeca bila u velikom strahu od Krampusa. Običaj obilaska sv. Nikole i njegove svite sačuvao se i danas u selima zagrebačkog Prigorja, osobito Gračanima, Šestinama i Markuševcu.

Hodanje z božićnom zvezdom (zvezdari)

Pjesma »O kakva to svetlost« stara je adventska pjesma koja je u sjevernu Hrvatsku došla pod utjecajem protestantizma. Podrijetlom je njemačka i prvo se udomačila u Međimurju, a potom u selima zagrebačkog Prigorja. »O kakva to svetlost« i marijanska pjesma »Danak svaki Božjoj Majci« imaju isti germanski glazbeni korijen

prema komparaciji napjeva koju izvodi prof. Mato Leščan. Naime, radi se o protestantskim pjesmama »Maria dich lieben« novijeg teksta ili starijeg teksta »Mein Hertz sei zufriden«. Tonski raspon i konstrukcija vrlo su slični s našim navedenim dvjema popijevkama zabilježenim u Međimurju u zapisima muzikologa dr. Vinka Žganca. Budući da su na području Međimurja u suživotu živjeli i protestanti i katolici, posebice među mađarskim klerom, nije isključeno da su upravo oni uveli taj napjev. Točnije iz protestantske pjesme u hrvatskom duhu nastale su dvije melodijske i tekstualne varijante posebice omiljene u kajkavaca. Obje su itekako i danas žive i omiljene u crkvenih pjevača. Vrlo vjerojatno melodijske konstrukcije prilagodio je daroviti orguljaš Florijan Andrašec ili Đuro Valjković, koje možemo potpisati i kao autore brojnih naših božićnih napjeva poput »Rodio se Bog i čovjek«, »Djetešce nam se rodilo«, »Što se ono dogodi«. Uz pjesmu »O kakva to svetlost« vezan je stari običaj ophoda mladića po selima zagrebačkog Prigorja. Za vrijeme adventa, od dana sv. Katarine, složila bi se obično po tri dječaka, oblijepila staro sito crvenim papirom i oblikovala ga u znaku zvijezde repatice, koju bi osvijetlili svijetlom. Dječake su nazivali »zvezdarima«, iako se taj naziv kasnije prenio i na ophode vezane uz blagdan sv. Tri kralja. S tim su na večer hodali od hiže do hiže i pjevali:

»O kakva to svetlost z kom Betlem gori,
Glas čuda z veseljem po zraku zvoni,
Čast Bogu visini, mir ljudem v nizini,
V radosti, v radosti to saki kriči.
Jen starec vu štali naslonjen stoji,
Med oslom i volom detešce leži.
Mati ga ogreva ter milo mu speva:
O Jezuš, o Jezuš, predragi moj sin,
Koj nebo i zemlu na lasu deržiš«

Na kraju bi pozvonili malim zvoncem i zapjevali:

»Ovoj je pjesmi konec i kraj,
Mi molimo dare da idemo dale«
Zborovođa HKUD-a »Frankopan« iz Remeta Rudolf Matz zapisao je u svom djelu »Božićna priča« (praižvedba iz 1931. godi-

ne) i jedan stariji otpjev koji se pjevao u zagrebačkoj okolini, a zamijenio ga je gornji. On je glasio:

»Ti Jana daj lana, ti Miško purana, to malomu, malomu Jezušu naj bu«

U svakoj su hiži čestitari bili nagrađeni novcem, a do kraja adventa obišli bi cijelo selo. Tako su zvezdari obilazili selo do 1945. Nakon rata nekoliko godina zbog represije komunističkog režima staju s obilaženjem sela. No već pedesetih godina, postupnom liberalizacijom politike nastavlja se stari običaj. Osamdesetih godina običaj polako gasne. Krajem devedesetih i početkom XXI. stoljeća grupa mladih tamburaša obilazi Gračane, ali bez napravljene zvezde i uz zvuke tambura izvodi istu pjesmu čestitajući Božić. Nakon tri godine običaj ponovno zamire. Godine 2008. grupa mladića iz udruge »Falaček Prigorja« iznova pokreće običaj, ali također bez zvezde, sa zvoncem i starinskim pjevanjem »na suho«. Godine 2010. običaj preuzimaju mlađi, djeca od desetak godina, koja izrađuju zvezdu i sami obilaze kuće, u izvornijem obliku. Tamburaški sastav »Tamburaši crkve sv. Mihalja« iz Gračana snimili su za ovu pjesmu i glazbeni TV spot, pa je ona i na suvremeniji način ušla u sve domove u Hrvatskoj te postala naširoko poznata. Običaj pjevanja te prekrasne pjesme i obilaska domova i danas je živ te ga održavaju i mlađi i stariji naraštaji u Gračanima. U Gračanima (crkva sv. Mihalja) ta se pjesma pjeva uoči početka polnoćke.

Badnjak

Dan Badnjak započinjao bi odlaskom muških članova obitelji u obližnje šume ili na

Medvednicu. Tamo je trebalo izabrati bor, posjeći ga i donijeti kući. Nakon 1945. godine bor se sve više kupovao u gradu ili u susjednom Markuševcu jer je država postrojila kontrolu u šumama pa bi često dolazilo do konflikata s lugarima. Nakon povratka hiži otac kao glava obitelji nasadio bi bor na stalak. Dječaci su mu morali pomagati. Njihov je zadatak bio i izrada jaslca. Za izradu jaslca upotrebljavali su se razni materijali, prije svega drveni. Obvezna je bila i mahovina, a poneke figurice znale su biti ku-

pljene i u Zagrebu. U isto vrijeme ženski dio obitelji čistio bi dom i pripremao hranu. Za Badnjak se jela posna hrana, uglavnom bažulj s tijestom ili krumpir. Badnja noć započinjala bi unošenjem božićnog drvca. Unošenje »majke«, bora, u sumrak badnje večeri vršio je najstariji muški član obitelji. Ukućani bi sjedili u mraku sobe, iščekujući unos bora. Onaj tko unosi bor u jednoj bi ruci držao bor, a u drugoj svijeću. Ulazeći u sobu, pozdravio bi ukućane sa: »Faljen Isus i Marija«, a oni bi mu odgovorili sa: »Navieke budi faljen«. Bor i svijeću stavio bi na stol. Zatim bi donio miješano žito te njime posipao stol u obliku križa. Na prazan dio stola stavio bi se kolač/kruh zvan kuglof, zvan još i hlebnjak. Bio je okruglog oblika. U njegovo bi se središte zabila grančica bora. Ispod stola stavio bi se snop slame, simbol novorođenog djeteta. Na toj bi slami božićnu noć prospavala djeca, kojoj je to pričinjalo veliko veselje. Potom bi najstariji muškarac izgovorio blagoslov, koji je bio istovjetan onomu koji su čestitari izgovarali za Svetu Barbaru. Zatim bi svi zajedno izmolili Očenaš i Vjerovanje te zahvalili Bogu na darovima kroz cijelu godinu. Nakon toga bi se zapjevala stara hrvatska božićna pjesma »Narodil nam se kralj nebeski«. Riječ je o staroj kajkavskoj pjesmi sjeverne Hrvatske koja potječe iz XVI. stoljeća, a kasnije se proširila i postala prihvaćena u cijeloj Hrvatskoj. Potom bi se krenulo s kindenjem – kićenjem bora. Kindenje bora došlo je u hrvatske krajeve početkom XIX. stoljeća s područja južne Njemačke, a prvo je zbog geografske blizine zahvatilo područje Banske Hrvatske, odnosno kajkavske krajeve sjeverozapadne Hrvatske. U južnim krajevima taj će se običaj ukorijeniti znatno kasnije. Do razdoblja između dva svjetska rata (1918. – 1941.) u selima zagrebačkog Prigorja, pa tako i remetske župe, često su župljani kućne grede ukrašavali borovim granama i kitili ih. Nestankom te arhitekture izumro je i taj stari običaj. Grane i borove kitilo se papirnatim ružama raznih boja i oblika, posrebrenim češerima od bora, orasima, jabukama, a u bogatijim kućama i narančama. Ukrase za bor, tj. spomenute ruže od krep-papira, izra-

divale bi djevojke kroz cijelo došašće. Okupljale bi se u večernjim satima u hiži jedne od njih te u dobrom raspoloženju izrađivale nakit. U kuće u kojima bi se pravio nakit navečer bi svraćali seoski mladići. Po kazivanju Mirka Baneka iz Gračana (r. 1919.), »svugdje su bili počašćeni vinom i svaki je dečko dobio po jednu ružu koju je zataknuo za škrlak«. "Kad bi došli do druge kuće, djevojke su pogađale gdje su dobili ruže i tko ih je izrađivao.« Prema zapisima Slavka Šušnića u Remetama su se djevojke i mladići sastajali i družili u tri skupine, već prema zaseocima. Prva oko Gospočaka, Bukovačke ceste te zaseoka Čokora i Ivrlača, druga oko Bijelih Kipa, a treća skupina od Bijelih Kipa do Skendera, a njoj su pripadali i sjeverni zaseoci Kebri, Šušnići, Studeni, Spudići i Futači. Slična su društva bila i u Gračanima, Dolju, Zvečaju i Bliznecu. Na Badnju večer skupine mladića odlazile bi u kuće djevojaka gledajući i komentirajući kakav je kinč na boru. Djevojke su dečke častile vinom, a oni njih pjesmom, najčešće pjevajući »Svim na zemlji mir veselje« i »Narodil nam se kralj nebeski«. Misa polnoćka bila je vrhunac Badnje noći i uvod u blagdan Božića. Na nju bi krenuli svi zdravi ukućani, obučeni u najbolje i najnovije nošnje. Na putu prema crkvi pjevala se stara, domaća božićna pjesma:

»Dvanajsta sad je vura
Na reč pazite,
Velika se svjetlost vidi
Sa svih strana
I veselje čuj...«

Na polnoćki u Remetama na korušu bi svirao tada službujući remetski učitelj. Nakon polnoćke slijedilo je čestitanje ispred crkve, gdje bi dečki darivali djevojke jabukama, a oni bogatiji i narančama. Poslije druženja pred crkvom većina bi se remetskih seljaka okupila na križanju kod Skendera. Na tom bi se mjestu pjevale božićne pjesme i po nekoliko sati, ovisno naravno o vremenskim prilikama. Nakon toga u skupinama bi se razilazili pjevajući božićne pjesme. Svoju radost mladići bi iskazivali pucanjem iz mužara i kubura. Po povratku domu nešto bi se pojelo te otišlo na počinak. U svakoj hiži obavezno je gorjelo upaljeno svjetlo (svijeća, a kasnije petrolejska svjetiljka), koje bi se gasilo tek u svanuće božićnog jutra. Uz polnoćku je vezano i jedno prastaro vjerovanje. Naime, to je vjerovanje u otkrivanje vještica pomoću malog stolca – stolčeka na tri noge. Ako je čovjek htio doznati koja je žena u selu vještica, morao je od dana svete Lucije do Badnjaka polako izraditi spomenuti stolček. Na Badnjak stolček je morao biti završen. Kada bi na polnoćki za vrijeme podizanja stao na taj stolček, vidio bi određene žene okrenute leđima prema oltaru, što je bio »siguran« znak da su vještice. Taj bi čovjek nakon polnoćke morao trčati doma te za sobom bacati zrnje žitarica jer bi ga u suprotnom slučaju vještice uhvatile i rastrgale. Običaji za Badnju večer

počeli su se mijenjati početkom sedamdesetih godina prošlog stoljeća, kada je većina običaja pod utjecajem grada počela propadati. Starinske nakite za bor poput krep-ruža postupno zamjenjuju kupovne kuglice iz zagrebačkih trgovina. Kupovni nakit postao je gotovo statusni simbol, koji su si isprva mogle priuštiti samo imućnije, a s vremenom i siromašnije obitelji.

Božić

Božić je bio dan mira i spokoja. Hrana je, za razliku od svakodnevnice, bila mesna i obilata. Uglavnom se pekla purica s mlincima. Jeli su se kolači, tienka gibanica, orehnjača i makovnjača. Od pića točila se kraljevina, najčešća sorta zagrebačkog Prigorja. U remetskom kraju pila se i bukovačka zelenika, a župnik Rusan između dva rata zasaadio je svoj vinograd mnogim novim sortama pa se na njegovu stolu našlo raznolike kapljice. Stari je običaj nalagao da se rano ujutro kiti zdenac ili bunar, a djevojke su se natjecale koja će prva stići do bunara. Običaj kićenja bunara i zdenaca nestao je uvođenjem vodovoda u sela remetske župe i postavljenjem uličnih pumpi početkom tridesetih godina XX. stoljeća. Ipak, poneke su obitelji kitile zdenac sve do Drugog svjetskog rata, kada je ovaj običaj nestao. Domaćica je ujutro hranila blago sjedeći na štokrlu – maloj stolici. Hranila ga je žitom iz korpice koja je cijelu noć stajala pod borom. Vjerovalo se da će tako životinje biti ugojene i plodne. Cijela je obitelj prisustvovala svetoj misi, obučena u najbolje i najnovije narodne nošnje kojima je trenutačno raspolagala. U Remetama je između dva rata bilo uobičajeno da muškarci pohode večernjicu. Nakon nje bi opet kao i nakon polnoćke otpjevali božićne pjesme kod križanja. Potom bi se uputili u gostionicu »Skender« gdje bi se nastavilo pjevanje i druženje. Na Božić ženama je bio zabranjen pristup gostionicama. Bilo je to nepisano pravilo koje se poštivalo.

Štefanje

Drugi dan Božića, na Štefanje, slavilo se uglavnom u domovima gdje je živjela osoba tog imena. Budući da je Štef (Stjepan) bilo vrlo često ime u tadašnjim remetskim selima, gotovo da nije bilo kuće u kojoj

se nije slavilo. Slavljeniku su često u goste dolazili tamburaši, koji bi mu čestitali pjesmom. Obično se to događalo već prijedodne, a slavljenik – godomnjak bio je dužan počastiti sve čestitare. Čestitarenje za Štefanje nazivalo se i »gratuliranjem«. U selima zagrebačkog Prigorja, pa tako i remetske župe, pjevali su tamburaši prilikom Štefanja godomnjacima:

»Dobro jutro Štefan mlad,
ja ti sviram, ja ti pjevam,
Za tvoj sretan imendan.

Nemam srebra, nemam zlata, nemam ništa
da ti dam,
Samo ovu pjesmu pjevam i čestitam imendan.«

Čak i kada u hižama nije bilo Štefa ili Štefana, taj bi se blagdan iskoristio za posjet rodbini i susjedima kako bi im se čestitao Božić buduću da se na sam blagdan Božića u pravilu nije izlazilo iz vlastita doma.

Nevina dječica/Roduševe

Dan 28. prosinca u Crkvi se slavi kao dan Nevine dječice, u spomen na nevinu djecu pobijenu od okrutnog kralja Heroda. Budući da se u kajkavskim krajevima Herod naziva Roduš, i taj se blagdan nazvao Roduševim. Na taj su dan roditelji bekovinom lagano udarali djecu kako bi ih podsjetili na bol koju su trpjela nevinna dječica pod Herodom. Seljaci zagrebačke okolice tih su dana prodavali šibe u Zagrebu jer je taj običaj bio vrlo raširen kod zagrebačkih Purgera. No postojala je i grublja varijanta tog običaja koja je podrazumijevala da dečki na pragu punoljetnosti upadaju u sesoske domove i udaraju djevojke šibama, a one su se mogle otkupiti darivanjem jabuka. Taj je običaj kao svojevrsan način »čestitarenja«, ali i kažnjavanja djevojaka bio prisutan i u selima remetske župe, ali je iščeznuo već prije Drugoga svjetskog rata.

Novo leto

Na novogodišnje jutro išli su dječaci čestitari po cijelim Remetama, Gračanima i Bukovcu. Čestitali su po svim hižama na isti način kao i na Svetu Barbaru. Ženske osobe toga dana nisu smjele u čestitare jer se to držalo nesrećom. Uz Novo leto – Novu godinu, vezan je još jedan običaj: na taj se dan nikako nije smjela jesti perad. Naime

smatralo se da će konzumiranjem peradi nesreća odletjeti iz kuće. Zbog toga se za taj dan obvezno ručala svinjetina.

Sveta Tri kralja/Tre kraljov (Bogojavljenje)

Dan uoči blagdana sv. Tri kralja bio je veliki post. Osim ljudi postilo je i blago, koje se tog dana samo napojilo vodom. Na glavnoj poldanjoj misi na blagdan sv. Tri kralja župnik bi blagoslovio tamjan i zlatne predmete. Tim se tamjanom blagoslovila cijela kuća. Poslijepodne bi glavar kuće obilazio svaki komad svoje zemlje te škropio blagoslovljenom vodom, koju je na večernjoj misi blagoslovio župnik. Svako domaćinstvo uzimalo je po nekoliko litara vode jer se samo na toj vodi toga dana kuhala hrana. Nakon povratka iz crkve domaćica bi molila za mir i blagoslov te posvećenom vodom škropila svaku prostoriju u svom domu i domaćinstvu. U sela remetske župe taj su dan dolazili čestitari iz Hrvatskog zagorja, uglavnom iz stubičkog kraja. To su bili vrlo siromašni, stariji seljaci, obučeni u gotovo ljetna odijela i poderane čizme. Obično su išli po troje u grupi te su i oni kao domaći zvezdari iz adventa nosili svoju zvezdu, koja je imala sliku sv. Tri kralja, a na vrhu tri roga. Zbog toga se i njih počelo nazivati zvezdarima ili kraljima. Još tridesetih godina prošloga stoljeća pisali su Velimir Deželić i Božidar Širola: »Oko Sveta tri kralja koledaju još selima u okolici Zagreba Zvezdari, ali taj se običaj prepustio bilo kome, vrši se bilo kako i izrodio se u bezukusno prosječenje.« Dakle, već prije Drugoga svjetskog rata običaj zvezdarenja bio je vrlo raznolik i s većim odstupanjima u načinu održavanja, a materijalna je dobit bila važan čimbenik. Treba napomenuti kako je običaj zvezdarenja bio poznat i u gradu Zagrebu, pa su ga održavali stanovnici Vlačke ulice sve do pred Prvi svjetski rat kada je u potpunosti zamro i održao se tek u selima zagrebačke okolice, poput Remeta i Gračana. Zvezdari iz Hrvatskog zagorja po Remetama i okolnim selima išli su danju te pjevali pjesme poput ove:

»O sveta tri kralja, o blažen vaš dan,
Kad sveti kralj mladi bil z neba poslan!
Kam giblete sad na daleki put,
Kad zima svud vlada i veter je ljut.«

Radi se o popjevki nastaloj pod utjecajem protestantske pjesme, koja se pojavljuje u okviru bratimskih pobožnosti pa time i kao varijanta kolende u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. Turopoljska izvedba pjesme glazbeno je još značajnija jer se koristi harmonijskim tonskim nizom karakterističnim za arhaično tijesno turopoljsko glazbovanje pod nazivom »po devojački i junočki«. Prigorsko-zagorska varijanta zabilježena je u knjizi fra Marijana Jaića »Napivi bogoljubnih pisama«, 1850. godine, izdane u Budimu, a i u Miroslava Vuka Croate kod

Hrvata u Pomurju i Gradišću. Taj nas podatak navodi da je ta pjesma nastala i prije dolaska Turaka Osmanlija na hrvatsko područje, ali je na nju izvršen i spomenuti protestantski utjecaj.

Tekst druge pjesme glasio je:

»Majka Božja Svećnica, Svećnica,
Koja bu nam svetlila, koja bu nam svetlila,
Sada i na smrtni čas.«

Nakon čestitanja i otpjevanih pjesama Zagorce su darivali novcem, hranom i pićem, nakon čega bi se ovi preko Medvednice vratili svojim domovima. Povremeno su ovaj običaj održavali i domaći dečki, videći u njemu priliku za druženje i sitnu zaradu. Oni bi se prerušili u osobe sv. Tri kralja, a »Melkior« bi namazao lice sajama – čađom, kako bi ostavio što uvjerljiviji dojam. Šezdesetih godina prošlog stoljeća Gračanci su za blagdan sv. Tri kralja počeli pješke odlaziti na Kraljev Vrh u Hrvatskom zagorju. Taj je običaj tada potaknulo nekoliko lokalnih mladića. Put je vodio preko vrha Medvednice i zatim do malog zagorskog sela. Tamo bi se održala misa. Nakon nekoliko godina mnogo je Gračanaca prihvatilo taj običaj. On postoji i danas te svake godine pedesetak Gračanaca hodočasti u Kraljev Vrh. Usporedo s time Gračane, ali i Remete, prestali su posjećivati zagorski čestitari. Ekonomska se situacija znatno popravila sedamdesetih godina te prosjačenju koje je bilo glavni razlog njihova posjeta nije više bilo mjesta. Običaj je zamro te su ga u Gračanima tek prije nekoliko godina oživjela djeca uz pomoć časnih sestara uršulinka. S druge pak strane u Remetama je oživljen na inicijativu sada već pokojnog predsjednika društva »Frankopan« Ivice Vdovića. Njegova ljubav prema starim prigorskim običajima nagnala ga je da stvori novu grupu zvezdara u kojoj su uz njega bili još i Mario Jagarinec i Ivan Krošelj. Prvi su put u zvezdare krenuli 2002. godine, obilazeći uglavnom tzv. Gornje Remete – Šušniće, Banjšćak, Kvintičku i Pustoselinu, ali bi se ponekad uputili i prema Gornjem Bukovcu. Kako bi bili što izvorniji, obukli bi prigorske narodne nošnje i stavili krune, naravno noseći u rukama zvijezdu i zvonce kojim bi najavljivali svoj dolazak. Svoje čestitarenje pratili su glazbom, isprva harmonikom, a kasnije i tamburom, dodajući starom običaju novi okvir. Kao i nekadašnji čestitari oni i danas pjevaju pjesmu: »O sveta tri kralja, o blažen vaš dan«. Nakon prerane smrti Ivice Vdovića оформljena je nova čestitarska grupa u sastavu Mario i Dubravko Jagarinec, Ivan Vugdelija. Unazad dvije godine u Remetama je nastala još jedna grupa zvezdara pa sad na području župe stari običaj prenašaju dvije čestitarske grupe, što je znak da taj drevni običaj ima budućnost i da je dobro prihvaćen od župne zajednice.

Sviječnica

Blagdanom sv. Tri kralja nije završilo i božićno vrijeme. Naime u Zagrebu i okolici do kraja XIX. stoljeća bio je običaj čuvati božićno drvce u domu sve do blagdana Sviječnice. Budući da se liturgijsko vrijeme protezalo do Sviječnice, do toga se čvrsto držalo. Početkom XX. stoljeća taj je običaj u Zagrebu napušten pa se bor raskiti nakon blagdana sv. Tri kralja. U selima zagrebačkog Prigorja taj je običaj zadržan i dulje, zapravo sve do Domovinskog rata, kada je iz neznanja određen broj ljudi odlučio svoj bor raskititi često i noć uoči Sveta Tri kralja, što je naravno besmislica. Ipak, velik dio vjernika u naseljima nekadašnje prostrane remetske župe i danas drži do starog običaja držanja božićnog drvca do Sviječnice. Blagdan Sviječnice bio je završni dan božićnoga vremena. Na jutarnjoj misi u crkvi je bio blagoslov svijeća, koje bi onda svaka obitelj ponijela svome domu. Prilikom mise se pjevalo:

»Sviječnica, svjetlo je na svijet donijela i svoje dijete je Bogu prinijela.«

Još prije Prvoga svjetskoga rata bio je običaj da mali dječaci, od svega nekoliko godina, hodaju s tom svijećom po selu i čestitaju blagdan Sviječnice. Zbog svoje dobi hodali su danju u pratnji starijeg muškarca, a za svoje čestitanje bili bi nagrađeni novcem ili jabukom. Navedeni je običaj davno nestao pa ga se ne sjećaju ni najstarije živuće osobe remetske župe, ali je zapisan u izvorima s početka stoljeća. Uz čestitarenje i svijeću vezano je i narodno vjerovanje da se uz pomoć navedene blagoslovljene svijeće moglo predvidjeti nečiju smrt ili život za iduću godinu. Naime, ako je dim upaljene svijeće išao prema vratima, smatralo se da će netko iz obitelji umrijeti, a ako je išao prema stropu, da će obitelj ostati pošteđena smrtnih slučajeva.

Zaključak

Adventske i božićne napjevi te čestitarski običaji zagrebačkog Prigorja, a samim time i sela remetske župe, bili su neobično bogati i sadržajni. Rijetki su krajevi u Hrvatskoj koji se mogu pohvaliti takvim bogatstvom i koloritom. Često se primjerice običaji klapskog pjevanja i koledanja vežu uz južnu Hrvatsku, iako su oni u zagrebačkom Prigorju bili duboko ukorijenjeni u dušu

naroda. Da je zagrebačko Prigorje bilo srce Hrvatske u kontekstu adventskih i božićnih napjeva ponajbolje svjedoči činjenica da je HSPD »Podgorac« iz Gračana 1965. godine izdao prvi nosač zvuka (u *longplay* verziji) s božićnim pjesmama u Hrvatskoj i tadašnjoj Jugoslaviji. Bio je to vrlo hrabar čin u ono doba, na koji tadašnje vlasti nisu gledale s naklonošću. U početku je ploča bila namijenjena samo inozemnom tržištu, odnosno hrvatskoj emigraciji, a kasnije bila je izdana i u Hrvatskoj. Doživjela je golemu popularnost, o kojoj i danas svjedoče zlatna i dijamantna ploča što krase prostorije tog društva. Budući da je u tom razdoblju dio današnje gračanske župe (Bliznec, Dolje, Zvečaj) pripadao remetskoj župi, može se reći da je i remetski kraj na određeni način dionik tog, za hrvatsku kulturu, izvanrednog dosega. Na žalost, mnogobrojne migracije, bijela kuga domicilnog stanovništva, i globalizacija izbrisali su većinu onoga što je ovaj kraj baštiniio do prije samo nekoliko desetljeća. Ipak, nešto je i ostalo, prije svega zahvaljujući zalaganju pojedinaca, ali i društava, i danas bilježimo običaje vezane uz ophode zvezdara, čestitarenje za blagdan Barbarinja, Nikolinje i ophod sv. Tri kralja. Vrijedno je to još i više ako se ima na umu blizina milijunskoga grada poput Zagreba, odnosno činjenica da su nekadašnja sela remetske župe postala sastavni dio grada. No ipak se nešto sačuvalo, štoviše i obnovilo nakon dugog

niza godina. Poticaj je to i svima drugima da rade na očuvanju običaja zagrebačkog Prigorja, ne samo u vezi s božićnim običajima, nego i onim drugim tijekom crkvene godine.

Što se tiče napjeva treba reći da su naše stare tradicijske božićne pjesme, poput »Radujete se narodi« i »Svim na zemlji«, »Narodi nam se Kralj nebeski« i drugih, pisane u pentatonici, tonskom nizu kojim se koristi naša tradicijska narodna glazba. Starost tih popijevki nemoguće je u potpunosti utvrditi, ali da sežu do razdoblja baroka može se naslutiti prema zapisima naših najstarijih pjesmarica poput one pavlinske iz 1664. godine ili Cithare octochorde zagrebačke katedrale iz 1701. godine. No prvi koji je tiskao zbornik hrvatskih pučkih popjevki s orguljaškom pratnjom bio je Marijan Jajić, franjevac iz Slavenskog Broda. On donosi zapise pjesama za koje tvrdi da se odavna pjevaju među hrvatskim narodom. Velik je dio pjesama, ali i običaja zagrebačkog Prigorja, samim time i Remeta, sličan onima u Međimurju. Ne čudi to ako se uzmu u obzir mnogobrojne migracije s tog područja u zagrebačko Prigorje. O tome govore i mnogobrojna današnja prezimena prigorskih starosjedioca koja vuku podrijetlo iz Međimurja ili južnih krajeva susjedne Mađarske. Mnogobrojne su božićne pjesme i napjevi kajkavske Hrvatske vezani i uz njemačke i austrijske napjeve, što je razumljivo ako znamo da su Habsburzi vladali ovim dijelom Hrvatske još od XVI. stoljeća pa sve do kraja Prvoga svjetskog rata. No pjesme su uvijek prilagođavane hrvatskom puku i s vremenom kroatizirane. One također svjedoče da su sjeverozapadni krajevi Hrvatske oduvijek svojom kulturom, običajima i baštinom pripadali srednjoeuropskom civilizacijskom krugu.

Remetsko svetište - povijesno sjecište

- *Obilježavanje 450. obljetnice junačke obrane Sigeta (1566. - 2016.)*

*Pripremio:
Zlatko Šušnić*

Središnje obilježavanje 450. obljetnice junačke obrane Sigeta, u kojoj je 2500 vojnika, uglavnom Hrvata, pod vodstvom Nikole Šubića Zrinskog mjesec dana odolijevalo opsadi osmanske vojske pod zapovjedništvom sultana Sulejmana II. Veličanstvenog, održano je 7. rujna u nazočnosti pokrovitelja proslave, mađarskog predsjednika Janosa Adera, hrvatske predsjednice Kolinde Grabar-Kitarović i turskog predsjednika Recepa Tayyipa Erdogana.

Obješeno 12 pavlinskih redovnika

U čuvenoj Sigetskoj bitki 1566. godine veliki Nikola Šubić Zrinski, zaslugom hrvatskih ratnika, zaustavio je prodor moćnih Osmanlija prema središtu Europe i Beču. Remetska povijest vezana je uz mnoga stradanja od turskih napada, kojih je bilo mnogo.

Stjepan je darovnicom kralja Maksimilijana želio doći u posjed Medvednice ili Medvedske gore, koja je pripadala samostanu u Remetama. Prvi pokušaj Stjepana Gregorijanca pavlini su uspjeli spriječiti.

Godine 1557. stradao je remetski samostan, koji je ponovno bio napadnut 1591., kada je u Vugrovcu obješeno 12 pavlinskih redovnika. U otporu protiv Turaka sudjelovali su i kmetovi koje su predvodili pavlini. Zanimljivi su događaji poslije Sigetske bit-

ke koji su imali odraza i na remetski samostan.

»Prilike i društveni odnosi u Hrvatskoj bili su teški: u rujnu 1566. junačka obrana Sigeta pod zapovjedništvom Nikole Zrinskog bila je slomljena, a car Maksimilijan utanačio je primirje s Turcima (17. veljače 1568) u Drenopolju. Isti je car nakon smrti Petra Erdödyja (26. travnja 1567) imenovao hrvatskim banovima biskupa Jurja Draškovića i Franju Slunjskog. Turci nisu za njihova banovanja osvojili ni jednoga grada, ali je Ugarska komora uspjela spletkama izazvati napetost između hrvatskih staleža i kralja. Na Krajini, međutim, nije bilo mira (nakon smrti Franje Slunjskog, 2. prosinca 1572, banovao je samo Juraj Drašković). Godine 1573. izbila je oko Susedgrada i Stubice žestoka pobuna, seljačka buna, kao posljedica brojnih nasilja vlastelina (posebice Franje Tahija) i teškog života potlačenih seljaka. O seljačkoj pobuni ima napisanih brojnih rasprava i knjiga, a hrvatski romanopisac XIX. stoljeća August Šenoa obradio je poglavlje hrvatske narodne povijesti u romanu Seljačka buna. Budući pak da je remetski pavlini samostan bio na području tih povijesnih zbivanja, treba spomenuti neke podatke. Valja spomenuti Stjepana (Stjepka) Gregorijanca s kojim su se sporili remetski pavlini od 1572. do 1583. Stjepan Gregorijanec bio je sin Ambroza Gregorijanca, podbana i hrvatskog plemića. Budući da se u parnici spominje Medvednica, treba imati na umu da je Nikola Zrinski, sigetski junak, 1557. ustupio Medvedgrad i Rakovec svome nasljedniku u banskoj časti Petru Erdödyju, od kojega je dobio druge gradove u zamjenu (Verešvar-Vorösvar, Monyorókek i dr.). No uskoro je Petar Erdödy s dopuštenjem

Nikole Zrinskog predao Medvedgrad podbanu Ambrozu Gregorijancu u zamjenu za neke posjede oko Rakovca. Kad je Ambroz Gregorijanec 1572. umro, naslijedili su njegova dobra sinovi Stjepan i Baltazar. Budući pak da je Stjepan bio stariji, baštiniio je Medvedgrad i tako došao u vezu sa samostanom u Remetama. Stjepan je, naime, darovnicom kralja Maksimilijana želio doći u posjed Medvednice ili Medvedske gore, koja je pripadala samostanu u Remetama. Prvi pokušaj Stjepana Gregorijanca pavlini su uspjeli spriječiti.« (Citat iz knjige Ante Sekulića »Remete: pavlini u Hrvatskoj«).

Mnogo puta u pavlinskom samostanu u Remetama zavladała je pustoš zbog različitih interesa, ali uz sve nedaće mi danas imamo bogatu povijest Remeta i remetskog svetišta, čiju povijest sada nastavljaju i u novom duhu ostvaruju redovnici karmelićani čuvari svetišta Majke Božje Remetske.

Osam pronađenih grobova iz XIII. stoljeća

Remetsko groblje i župa

Proslava 204. godišnjice župe Uznesenja Blažene Djevice Marije i svetišta Majke Božje Remetske usko je vezana i uz osnutak remetskog groblja. Tijekom arheoloških istraživanja prostora oko crkve u Remetama pronađena su 284 groba. Veći dio istraženih grobova datira iz XVII. i XVIII. stoljeća, a osam pronađenih grobova iz XIII. stoljeća. Novo groblje oko crkve osnovano je 1812. godine osnutkom župe, no s obzirom na to da je ubrzo popunjeno, 1892. godine kupnjom zemljišta osnovano je novo groblje na današnjem prostoru. Prvi je na novom groblju pokopan dječak Jakov, sin Jurja Studena i Kate rođ. Fuček iz Remeta, koji je umro 29. travnja 1892. U svetištu samostanske crkve nalazila se grobnica za redovnike. Za ostale smrtnike rabila se grobnica u crkvenoj lađi, a treća grobnica nalazila se pod kapelom, čiji su ostatci i danas vidljivi na vanjskom prostoru. Po navedenom može se zaključiti da je nekada kao i danas Crkva u Remetama zauzimala istaknuto mjesto u duhovnosti i religioznom životu stanovnika šireg zagrebačkog područja, gdje su i zagrebački odličnici našli svoje zadnje počivalište.

Uspjeh i (ne)uspjeh

- *»Reknemo li da grijeha nemamo, sami sebe varamo i istine nema u nama. Ako priznamo grijehe svoje, vjeran je on i pravedan: otpustit će nam grijehe i očistiti nas od svake nepravde.«*

Autorica:
Jadranka
Bizjak Igrec

Različita društvena događanja suočavaju nas sa sve većim i intenzivnijim pritiskom postojećih struktura vlasti, medija, tržišnog kapitala, nepotizma, mitomanije. Vladajuće strukture sve više preuzimaju zadatak brige i osiguranja svih naših životnih potreba u skladu s vladajućim svjetonazorom. Društveno okruženje i mediji vrše snažan utjecaj na djecu, postoji sklonost podučavanju vrijednosti koje su univerzalne, prihvatljive svima. Biti dobar roditelj velik je izazov. Uzori koji prevladavaju u našem društvu više ili manje svjesno oblikuju živote pojedinca. Biti ugledan, biti poznat, biti bogat, imati veze i poznanstva postaje mnogi-

Ono što danas nedostaje nije vrijeme, nego uređeni odnosi unutar obitelji. Obitelj danas i sutra bit će upravo onakva kakav odgoj pružamo djeci. Bitno je pitanje kojem uvjerenju obitelj želi usmjeravati mlade naraštaje?

ma imperativi. Nedostaje promišljanje o mogućnostima izbora, pronalaženje i odabir pravih informacija. Donošenje važnih društvenih i životnih odluka prepušta se vladajućim strukturama na svim razinama. Zbog podilaženja »mentalitetu mase« i različitim vrsta-

ma otuđivanja suočeni smo s gubitkom osobne slobode. Gubi se osjećaj osobnog sudjelovanja i odgovornosti u izgradnji društva. Raste osjećaj nemoći i spoznaje da se ne može ni na što utjecati ili se može vrlo malo utjecati na radnom mjestu, pridonositi izgradnji društva u cjelini. Trud i znanje ne donose uspjeh i postignuće. Zanimljivo je kako djeca i mladi vide društveni kontekst u kojem se odvija njihovo obrazovanje, vide li Hrvatsku kao okruženje u kojem se učenje i obrazovanje cijene i uvažavaju. Doživljavaju li učenje kao nužno zlo, a obrazovanje u negativnom kontekstu, posljedice su dalekosežne, od prilagođavanja negativnim obrascima ponašanja do napuštanja zemlje. S druge strane društveni i ekonomski napredak društva ovisi upravo o odgoju i obrazovanju.

Suočeni s takvom društvenom situacijom, u kojoj je ugrožena osobna sloboda, gdje vlada emocionalna i međuljudska praznina, javlja se zabrinutost za dostojanstvo svakog ljudskog bića, a time i za odgojne vrijednosti. Životne poteškoće, bilo da se one događaju nama ili ljudima oko nas, mogu nas staviti na kušnju i probuditi tugu i nemir u našem srcu.

Vrijednosti u profesionalnom, obiteljskom i društvenom životu

Promjene koje su se u posljednje vrijeme dogodile u društvu imale su dubok utjecaj na obitelj. Pitanje je temelje li se današnje vrijednosti u profesionalnom, obiteljskom i društvenom životu na kršćanskoj perspektivi? Tko su danas uzori? Odgovor na to pitanje uvelike određuje životne ciljeve. Vodi li odgoj koji smo primili, utjecaj prijatelja, društvo u kojem se krećemo pravom putu. Broj obitelji u kojima su roditelji zaposleni bez radnog vremena raste. Sve je manje slobodnog vremena

Obitelj je zajednica života i ljubavi. Problemi koji se danas javljaju proizlaze iz društvenog okruženja i društvenom okruženju se vraćaju. Nije najgora stvar kao roditelj pogriješiti, puno je gore uživati u grijehu ili odbijati priznati da ne živimo u skladu s istinskim vrednotama.

za obitelj i u obitelji. Pokušava se na sve stići, sve uskladiti, a često to bude nemoguće. Raste uvjerenje među mladima da su obiteljske obveze prepreka za profesionalni rast i društveni uspjeh. Sve više mladih ostaje samo, živi s roditeljima, teško zasnivaju obitelj. S druge strane sve više obitelji nalazi se pred iskušenjem zbog prevelikih obveza i odgovornosti koje zajednički život donosi. Ono što danas nedostaje nije vrijeme, nego uređeni odnosi unutar obitelji. Obitelj danas i sutra bit će upravo onakva kakav odgoj pružamo djeci. Bitno je pitanje kojem uvjerenju obitelj želi usmjeravati mlade naraštaje? Zna li obitelj odgovor na to pitanje? Ako ne

zna, i sadašnje i buduće generacije su u opasnosti. Želi li obitelj biti kršćanska, važno je znati u kojoj je mjeri način života u skladu s vjerom i vjerskim ozračjem u obitelji.

Imamo li vremena i želju odgajati vlastitu djecu?

Roditelji su ti koji stvaraju, oblikuju svakodnevno ozračje u obitelji. Hoće li to biti radosno ozračje ispunjeno ljubavlju, radošću, razumijevanjem, međusobnim uvažavanjem i poštovanjem, praštanjem ili ozračje nadmetanja, svađe, borbe, ponižavanja i vrijeđanja. O obiteljskom ozračju ovisi kako će se djeca razvijati i rasti. Brinu li se roditelji samo o tjelesnom razvoju i o tome da djetetu ništa ne nedostaje da ne bi zaostajalo u odnosu na drugu djecu, malo vremena ostaje za istinsko poučavanje. Iz primjera svojih roditelja djeca od rane dobi primaju sposobnost istinski ljubiti. Što su intenzivniji obiteljski odnosi, otvaraju se vrata istinskom učenju i učvršćivanju osobne zrelosti. Obitelj je zajednica života i ljubavi. Problemi koji se danas javljaju proizlaze iz društvenog okruženja i društvenom okruženju se vraćaju. Nije najgora stvar kao roditelj pogriješiti, puno je gore uživati u grijehu ili odbijati priznati da ne živimo u skladu s istinskim vrednotama.

Duhovna obnova Obiteljske zajednice

ŽUPNI NOGOMETNI TURNIR »30+«

Zajedništvo kroz igru i druženje

- »I u sportu se mogu razvijati prave i snažne kršćanske vrijednosti, što ih onda Božja milost učvršćuje i obogaćuje.«

Autor: Krešo Šušnić

Na prvu nedjelju poslije blagdana Male Gospe priređeno je druženje župljana na župnom nogometnom turniru starijih od trideset godina. Turnir je bio protkan sportskim duhom i zajedništvom. Tako je remetska rujanska nedjelja postala dobar povod brojnim župljanima da navrate do igrališta kraj crkve. Za organizaciju turnira »30 i više godina« već niz godina brine se Zajednica obitelji koja je nastavila inicijativu započetu već 2001. g. od uredništva župnog lista »Advocata Croatiae«.

Natjecanje je započelo blagoslovom župnog vikara o. Danijela Čole uz sudjelovanje šest ekipa. Odigrane su utakmice unutar skupina svatko sa svakim, nakon čega su prije završnice turnira na teren istrčali najmanji ljubitelji ovog sporta te je odigrana dječja revijalna utakmica popraćena navijanjem roditelja, prijatelja i starijih igrača. Time se nastoji da svake godine svoj udio u turniru sve više imaju djeca i mladi.

Nakon završetka odigravanja slijedila je dodjela nagrada te prigodni govor o. Danijela uz podjelu zahvalnica svim momčadima koje su sudjelovale na turniru.

Ove godine trećeplasirana je ekipa »Advocata Croatiae«, drugo mjesto zauzela je »Sv. Terezija Avilska« (Čret – Jazbina), a pobjedu je odnijela ekipa »Bukovac«.

Sve navedene ekipe preuzele su svoje nagrade, a uz njih su dodijeljene i pojedinačne nagrade.

Najboljim igračem proglašen je Mate Šola (»Bukovac«), najbolji strijelac je Denis Biško (»Sv. Terezija Avilska«), a najbolji golman Dražen Mamić (»Bukovac«). Nagrada za »fair play« dodijeljena je ekipi »VIN klub«.

Preostalim ekipama podijeljene su zahvalnice, uz zahvalu i svim sponzorima koji su pomogli u organizaciji tog turnira bilo financijski bilo potrebnim namirnicama, priborom i materijalima ili radom. Nakon toga uslijedio je kratki blagoslov okupljenih na zajedničkoj večeri. Za atmosferu je posebno zaslužan Tamburaški sastav »Trešnja«, kojemu su se kasnije pridružili TS »Kao nekad« i TS »Samo tvoji« te su zajednički ugrijali večer pjesmom.

Uz sve to Bog nas je blagoslovio i lijepim vremenom te je dan protekao u veselom ozračju i zajedništvu koje nas spaja i zbližava na svim razinama.

Bogu zahvalni na svemu tome već se veselimo i drugim zajedničkim druženjima i događanjima koji nas očekuju u godini koja je pred nama.

BRANITELJSKO SVJETLO U REMETAMA

»Predati u sigurne ruke sve doživljeno«

• *»Mnogi branitelji i njihove obitelji ostali su ne samo tjelesno, nego i duhovno izranjeni. To je učinio rat. Ali te duhovne rane još više su se produbile svih ovih godina kada vas se željelo staviti na margine društva i margine hrvatske povijesti«, istaknuo je u propovijedi župnik Čirko.*

Autor:
Vlado Čutura

Prvu nedjelju došašća u remetskom svetištu pod motom »Braniteljsko svjetlo« više od stotinu hrvatskih branitelja, rodbine poginuli i udovica Domovinskog rata nazočilo je misnom slavlju, svjedočanstvima vjere i zajedničkom druženju. U nazočnosti savjetnika predsjednice Republike Hrvatske za branitelje Ante Deura, saborskih zastupnika predvođenih Ivanom Čelićem, predstavnika lokalnih dužnosnika, zatim predsjednika UDVDR-a RH Ivice Matoševića, županijskih predsjednika braniteljskih udruga i udruge udovica te brojnih župljana misno slavlje predvodio je remetski župnik dr. o. Antonio Mario Čirko u zajedništvu sa župnim vikarom o. Ilijom Tipurićem. U propovijedi župnik o. Čirko među

ostalim je istaknuo: »Mnogi branitelji i njihove obitelji ostali su ne samo tjelesno, nego i duhovno izranjeni. To je učinio rat. Ali te duhovne rane još više su se produbile svih ovih godina kada vas se željelo staviti na margine društva i margine hrvatske povijesti. Tada nikomu nije lako, ulazi se u sebe, u svoja promišljanja i depresije, ali i bijes i pitanje zašto je sve to tako?« Nadalje je župnik naglasio da su psihološke i psihijatrijske terapije ograničene, imaju svoje limite i samo trenutačno olakšavaju tijelo i živce. Duhovna duša i dalje boli, a savjest muči. Duh je nemiran i traumatiziran. Treba srediti pitanja savjesti, očistiti memoriju i nekomu predati u sigurne ruke sve doživljeno da bi se uz nečiju pomoć počelo od početka. »Ni jedan čovjek, ni jedna vlast ne

može vratiti mir u naša srca, niti nas ozdraviti. Tijelo može i ozdraviti, ali dušu nitko ne može izliječiti, ni jedan stručnjak ovoga svijeta. To može samo i jedino Isus», zaključio je o. Čirko.

Susret branitelja organiziran je krajem mjeseca u kojem se spominjemo stradanja Vukovara, Škabrnje, Saborskog, Pakraca, Lipika, Laslova i svih ostalih hrvatskih patničkih mjesta. Odabrana je Prva nedjelja došašća kao molitveno-zajednički susret u mjesecu velikih stradanja hrvatskog naroda i uništavanja mnogih hrvatskih mjesta i gradova za vrijeme Domovinskog rata 1991.

Susret je započeo na Vincu nadomak svetišta gdje je prvi put postavljen bor, a prvu adventsku svijeću upalio je Stanko Gačić, član župnoga pastoralnoga vijeća i inicijator postavljanja bora na području Remeta. Poslije blagoslova u procesiji adventski vijenac prema crkvi nosili su Ivica Knežević iz Gline i Davor Đurin iz Velike Gorice.

Na kraju mise svoja svjedočanstva iznijeli su predsjednica Udruge udovica poginulih hrvatskih branitelja Zagreba i Zagrebačke županije Rozalija Bartolić te predsjednik logoraša Sisačko-moslavačke županije Ivan Lipak. Njihova svjedočanstva mnogima su izmamila suze na oči. Predsjednica Udruge udovica Bartolić ispričala je kako je sa svoje dvije malodobne kćeri u drugom mjesecu trudnoće, iščekujući rođenje svoje treće kćeri, saznala za pogibiju svoga supruga branitelja. Bog ju je izgrađivao i dao joj snage da preko križa ide naprijed. I onda kada joj je jedna kćerka oboljela od leukemije i liječila se u bolnici, sjeća se kako je išla u Međugorje sa svojim ostalim kćerima te kako je Bog ozdravio njezino dijete. Isus je uvijek bio nazočan u njezinoj blizini. Zato i na kraju svjedoči da se bez Boga ne može ništa.

Ivan Lipak svjedočio je o svom zarobljeništvu nakon pada Gline i uhićenja njega i sina, zajedno s ostalim policajcima, nakon što je napadnuta policijska postaja. U logoru su prošli veliku kalvariju, maltretiranje i fizičko zlostavljanje. Nakon razmjene zarobljenika odlazi na slobodu, ali posljedice ostaju. No svi su prepoznali da bez Božje pomoći ne bi preživjeli niti izišli živi iz logora.

Nakon mise priređen je zajednički objed i druženje. Za sudionike objed je priredio Duje Renić, a velik doprinos dali su članovi obiteljske zajednice Branko Svržnjak, Ivica Kovač, Dubravko Minđek, zatim Juroslav Dragun, Ante Matić, Cvitko Papac te brojni drugi župljani.

DAN »SUSTAVNOG STUDIJA DUHOVNOSTI« I STUDIJA »TEOLOGIJE POSVEĆENOG ŽIVOTA« I PROMOCIJA DIPLOMANATA

Suvremena društva često boluju od »nebozaborava« i »bogozaoborava«

- Zajedno s drugom generacijom studij je dosad upisalo više od osamdeset studenata, poglavito redovnica, a i redovnika, te simboličan broj zainteresiranih vjernika laika budući da je studij namijenjen ponajprije osobama posvećenog života.

Autorica:
Željka
Mihljević

U velikoj dvorani karmelićanskog samostana Majke Božje Remetske u Zagrebu održana je 10. prosinca svečanost prigodom Dana »Sustavnog studija duhovnosti« (SSD) i studija »Teologije posvećenog života« (TPŽ).

ta dosad. Izrazio je mišljenje da je taj studij dokaz da sekularizacija ne može dokinuti zanimanje čovjeka za duhovne dimenzije.

Predstojnik TPŽ-a dr. Jure Zečević naveo je da je Teologija posvećenog života novoustanovljeni studij i da je ovo prva promocija prve generacije studenata TPŽ-

Predstojnik SSD-a dr. Franjo Podgorelec pozdravio je sve nazočne i naglasio da ove godine SSD navršava desetljeće svoga djelovanja i da je studij pohađalo više od tri stotine studenata, a godine 2016./2017. upisana je najbrojnija generacija studenata.

a. Zajedno s drugom generacijom studij je dosad upisalo više od osamdeset studenata, poglavito redovnica, a i redovnika, te simboličan broj zainteresiranih vjernika laika budući da je studij namijenjen ponajprije osobama posvećenog života.

U vremenu kada suvremeni čovjek sve teže osmišljuje tradicionalne oblike religioznosti i duhovnosti te stoga odustaje od njih, Elizabetino stvarno i živo mistično iskustvo zajedništva i suživljenja s Presvetim Trojstvom uistinu može pomoći suvremenom čovjeku da i sam nađe nebo i Boga, u skladu s poznatim Rahnerovim predviđanjem da će pobožni čovjek sutrašnjice biti 'mistik', onaj tko je nešto 'iskusio' ili ga više neće biti.

Oba predstojnika zahvalila su studentima, predavačima i gostima: predavačima što su širili studentima duhovne obzore, učvršćivali ih u nauku Crkve i pružali im dragocjenu mentorsku pomoć, studentima što su pokazali veliko zanimanje za studij na SSD-u i TPŽ-u, a gostima što su svojim dolaskom uzveličali dan studija.

Prigodno predavanje »Elizabeta od Trojstva - nova svetica za novo vrijeme« održao je dr. Jure Zečević. Predstavio je život i duhovnost novoproglašene svete karmelskog reda Elizabete od Trojstva, koju je svetom proglasio papa Franjo 16. studenoga. Premda je umrla mlada, u dobi od 26 godina, jedna je od najzapaženijih mističarka novijega doba, osoba dubokog iskustva sjedinjenosti s Bogom, istaknuo je predavač. »Budući da suvremena društva često boluju od 'nebozaborava' i 'bogo-zaborava', Elizabetinim proglašenjem svetom Crkva je njezin uzor i njezin nauk željela staviti pred suvremenog čovjeka kao suvremenu pomoć u izgradnji iskustva povezanosti s Bogom. U vremenu kada suvremeni čovjek sve teže osmišljuje tradicionalne oblike religioznosti i duhovnosti te stoga odustaje od njih, Elizabetino stvarno i živo mistično iskustvo zajedništva i suživljenja s Presvetim Trojstvom uistinu može pomoći suvremenom čovjeku da i sam nađe nebo i Boga, u skladu s poznatim Rahnerovim predviđanjem da će pobožni čovjek sutrašnjice biti 'mistik', onaj tko je nešto 'iskusio' ili ga više neće biti. Zato je sv. Elizabeta od Trojstva nova svetica za nova vremena«, naglasio je dr. Zečević, preporučivši čitanje izabranih tekstova sv. Elizabete u knjizi »Nova svetica za novo vrijeme – Elizabeta od Trojstva predstavljena vlastitim riječima«, koju su povodom njene nedavne kanonizacije tiskala »Karmelska izdanja«.

Nakon prigodnog tematskog predavanja ravnatelj SSD-a i TPŽ-a provincijal Hrvatske karmelske provincije sv. oca Josipa o. Srećko Rimac poželio je svim prisutnima da se otvore Bogu poput sv. Elizabete od Trojstva. Pozdravio je studentice i studente, profesore i predstojnike obaju studija te njihovu tajnicu gospođu Snježanu Foršek, zahvalivši im svima na angažiranom i predanom radu. Izrazio je uvjerenje da interdisciplinarni pristup tih dvaju karmelskih studija duhovnosti, koji je primjereno otvoren i drugim znanostima i drugim religijama, može pomoći studentima da se orijentiraju i lakše prepoznaju kvalitetne duhovne putove koji će ih dovesti do Istine i zajedništva s Bogom. Zbog velikog zanimanja za karmelske studije duhovnosti sljedeći ciklus predavanja studija TPŽ-a planira se održati u Splitu, najavio je provincijal i ravnatelj obaju studija o. Srećko Rimac.

U najsvečanijem dijelu programa ravnatelj je potom uručio diplome i pohvale studentima. Promovirano je sedam diplomanata SSD-a i četiri diplomanta TPŽ-a. Pohvalu za najbolji ostvareni uspjeh na SSD-u dobila je Jaka Čulo, a na TPŽ-u Lidija Biol i Marija Petrović. Pohvale za najbolji završni pisani rad dobili su na SSD-u Ljiljana Kondić i Danijel Biškup, a na TPŽ-u Dolores Munić.

Predstavnice diplomanata uputile su zahvalno slovo Bogu, profesorima, tajnici, svojim obiteljima i redovničkim zajednicama, za svesrdnu pomoć i ohrabrenje tijekom studija.

Glazbeni dio programa animirao je studentski zbor s voditeljicom Arneom Kamenarović, program je vodila studentica Mirna Vrčec, a za tehničku podršku prezentaciji i ozvučenje brinuo se br. Tiho Radan.

VELIKA GOSPA – BOŽIĆ 2016.

Proslava Velike Gospe

KOLOVOZ:

15. kolovoza: Proslava Velike Gospe u našoj župi i svetištu. Središnje euharistijsko slavlje predslavio je kardinal Josip Bozanić.

RUJAN:

1. rujna: Župnik otišao u Crnu Goru i Albaniju kako bi vodio duhovnu obnovu sestrama franjevkama od Bezgrješnog začeća Crnogorske provincije u Dobroti u Bokotorskom zaljevu te duhovne vježbe u Albaniji u mjestu Hot i Ri pokraj Skadra. Nakon toga posjetio je i održao duhovnu obnovu sestrama karmelićankama u mjestu Nënshatu tridesetak kilometara od Skadra prema Tirani.

5. – 7. rujna: Trodnevica uoči proslave Male Gospe. Prvu večer misu je animirao zbor mladih »Advocata Croatiae« iz Remeta, drugu zbor iz Bešića, a treću zbor mladih iz Gračana »Glas anđela«.

8. rujna: Proslava Male Gospe.

10. rujna: MLADI IZ ŽUPE NA SUSRETU S PREDSEDNICOM REPUBLIKE Kolindom Grabar-Kitarović. Susret je bio posvećen sportu i rekreaciji uz Europski tjedan sporta. Povodom toga na susretu su bili i zlatni olimpijci s Olimpijskih igara u Riju Martin Sinković i Sara Kolak. Na druženju s Predsjednicom bilo je i 16 naših mladih župljana zajedno s remetskim priorom o. Zlatkom Pletikosićem te župnim vikarom o. Danijelom Čolom.

10. – 11. rujna: Cjelonoćno klanjanje u našoj župi uoči parlamentarnih izbora u našoj domovini.

11. rujna: Župni malonogometni turnir »30+«. Smisao turnira je i sportsko natjecanje, ali i zajedništvo koje se iz toga razvilo kroz sve ove godine.

16. – 18. rujna: Duhovna obnova za mlade u Krku. Voditelji su bili o. Dario Tokić i o. Zlatko Pletikosić, a

razmišljalo se o milosrđu u svakodnevnim situacijama.

18. rujna: Dan sluga Božjega o. Gerarda Tome Stantića (karmelićanina) u našoj župi. Misu u 10.30 sati predslavio o. Mato Miloš, postulator kauze.

20. – 22. rujna: Župnik sudjeluje na susretu animatora za duhovna zvanja iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine kao član Vijeća za zvanja Hrvatske biskupske konferencije.

24. rujna: Pokrenuta stranica na Facebooku – MLADI ŽUPE REMETE.

24. rujna: Gostovanje župnika u emisiji »Riječ i život« na HTV-u.

26. rujna: Pokrenuta je nova

Susret s Predsjednicom

stranica na Facebooku naše župe koja će biti na poseban način namijenjena mladima. Naziv je: MLADI ŽUPE REMETE.

28. rujna: Započeti su radovi na obnovi i uređenju vanjskog toaleta.

29. rujna: Župnik je predvodio proštenje u Berek (Moslavina) prigodom proslave zaštitnika mjesta arkandela Mihaela.

Mons. Alessandro d'Errico u remetskoj crkvi

LISTOPAD:

1. listopada: Molitva za početak školske i vjeronaučne godine s nuncijem u RH

Na blagdan sv. Terezije od Djeteta Isusa, poznate kao i Mala Terezija, 1. listopada, u našoj župi predslavio je misu apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj mons. Alessandro d'Errico. Župna zajednica zajedno sa župnikom o. Antonijem Mariom Čirkom željela se susresti s njime baš na spomenuti dan kada se u Remetama redovito slavi početak školske i vjeronaučne godine. Crkva je bila ispunjena djecom i roditeljima, zajedno s vjeroučiteljima i ostalim župljanima, te karmelićanima iz samostana. Na početku slavlja remetski župnik pozdravio je nuncija, zahvaljujući mu na dolasku koji je povezan s pogledom na budućnost, a to su djeca i mladi iz župe. Potom je istaknuo da nuncij u našoj domovini predstavlja glas Svetoga Oca pape Franje. Spomenuo je da su jednom papu Franju djeca upitala koji mu je najdraži svetac, a on je odgovorio da je od troje prijatelja svetaca na poseban način bliska njegovu srcu sv. Terezija od Djeteta Isusa te sv. Ignacije i sv. Franjo. Zbog toga dolazak nuncija u župu na blagdan te svetice ima posebno značenje. U svojoj propovijedi prilagođenoj djeci mons. d'Errico prisjetio se Isusovih riječi: »Bez mene ne možete učiniti ništa!« Nakon toga susreo se i s karmelićanskom zajednicom i upoznao s apostolatom župe i karmelićana općenito.

2. listopada: Župnik predslavio proštenje i vanjsku proslavu blagdana Miholja u Gračanima.

2. listopada: Nakon ljetne pauze početak misa za mlade u 12 sati.

3. listopada: Župnik zajedno sa župnim vikarima sudjeluje na hodočašću svećenika Zagrebačke crkvene pokrajine u Mariju Bisticu.

8. listopada: KARMELIĆANI - NOVI ĐAKONI

Naša redovnička karmelska zajednica, kao i čitava provincija, imala je radost da su 8. listopada u zagrebačkoj katedrali po rukama zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića za đakone zaređeni br. Alen Mažić i br. Vedran Pavlić. U homiliji kardinal Bozanić među ostalim je istaknuo: »Slijediti Isusa znači prihvatiti Marijin put: 'Da, neka mi bude po tvojoj riječi!'«

10. listopada: Sjednica Župnog pastoralnog vijeća.

13. – 15. listopada: Trodnevica u filijalnoj crkvi sv. Terezije Avilske za pripremu vanjske proslave zaštitnice.

14. listopada: Utemeljen je MALI ZBOR MLADIH. Kroz već dulje vrijeme pokazalo se da je subota prije

Karmelićani - novi đakoni

Proslava sv. Terezije Avilske

Dan župe

podne, što zbog usklađivanja s vjeronaukom, što zbog drugih brojnih obveza koje djeca imaju, neprikladan termin, tako da se pjevanje svelo uglavnom samo na prvopričesnike, kojima je povezano s terminima njihova župnog vjeronauka. Da bi se uključila i ostala osnovnoškolska djeca, dana je mogućnost sudjelovanja na probi pjevanja i druženja svaki petak.

15. listopada: Na svetkovinu svete Terezije od Isusa bogoslovi Tiho od Kraljice Mira (Radan) i Ante od Gospe van Grada (Škugor) položili su doživotne zavjete čistoće, siromaštva i poslušnosti u Redu bosonoge braće Blažene Djevice Marije od gore Karmela. Svečano euharistijsko slavlje u remetskom svetištu uz brojne suslavitelje predslavio je provincijal Hrvatske karmelske provincije o. Srećko Rimac.

15. listopada: Mladi iz župe sudjelovali su u volonterskoj akciji »72 sata bez kompromisa«.

16. listopada: Vanjska proslava zaštitnice filijale sv. Terezije Avilske. Euharistiju je predslavio župnik zajedno s voditeljem filijale o. Danijelom Čolom, te župnim vikarom o. Ilijom Tipurićem. Na misi je pjevao zbor iz Bešića. Iza toga uslijedilo je zajedničko druženje i domjenak.

16. listopada: Pod večernjom nedjeljnom misom proslavili smo DAN ŽUPE. Nakon toga bilo je zajedničko druženje, domjenak i tradicionalna svirka u klausturu samostana.

16. listopada: Povodom dana župe službeno je s radom počela obnovljena župna knjižnica čijem se katalogu može pristupiti preko naše internetske župne stranice (www.zuparemete.net). U čast našem o. Vjenceslavu Mihetecu knjižnica nosi njegovo ime: Župna knjižnica »O. Vjenceslav Mihetec« – M. B. Remetske – Zagreb. Od ožujka 2015. godine, nakon uređenja prostora knjižnice, radilo se na stručnoj obradi i katalogizaciji u računalnom programu METEL te je sada gotovo cijeli fond od oko 2000 knjiga dostupan i pretraživ preko mrežnog kataloga (<https://library.foi.hr/m3/k.aspx?B=436>). Popis župnih knjiga nalazi se zajedno s popisom knjiga karmelskog Sustavnog studija duhovnosti koji djeluje u Duhovnom centru sv. Ivana od Križa nasuprot remetskom samostanu. Knjižnica je namijenjena prije svega župljanima za duhovno obogaćivanje. U knjižnici možete posuditi stručnu literaturu teološke, religiozne i duhovne tematike, stručne teološke priručnike, djela svetaca i duhovnih velikana, njihove životopise, Bibliju, molitvenike, časoslove, pjesmarice, kršćansko-meditativnu literaturu, duhovne knjige za djecu i mlade, priručnike za kvalitetniji život u obitelji, sve brojeve

časopisa »Advocata Croatiae« i sva karmelska izdanja.

16. listopada: Zbor mladih »Advocata Croatiae« nastupio je na koncertu duhovne glazbe »Otvori oči mog srca« u Gračanima.

19. listopada: Održana taizeovska molitva, nakon koje je bilo kratko predstavljanje zajednice Taize te ovogodišnjeg susreta poslanja, koji će se održati u Rigi u Latviji od 28. prosinca do 1. siječnja. Na susretu je bila posebna gošća, volonterka iz Rige, koja je predstavila taizeovski susret za ovu godinu.

22. listopada: Započele su FILMSKE VEČERI U NAŠOJ ŽUPI koje su pokrenuli naši mladi župljani. One su zamišljene kao druženje mladih uz film.

25. listopada: Župnik predslavio misu u Gornjem Mikloušu povodom dana posvećenja tamošnje crkve koja je posvećena svetom Nikoli biskupu.

27. listopada: U Hrvatskom Leskovcu kod sestara karmelićanki Božanskog Srca Isusova župnik je započeo trodnevnicu misom povodom stogodišnjeg jubileja dolaska sestara karmelićanki Božanskog Srca Isusova u Hrvatsku. Prvi samostan osnovan je 1917. godine u Hrvatskom Leskovcu i od tada do danas Karmel Božanskog Srca Isusova zaživio je u devet samostana u Hrvatskoj i u jednom u Bosni i Hercegovini.

29. listopada: Zbor mladih sudjelovao na festivalu duhovne glazbe »O ljubavi ja pjevam« u Ivancu.

STUDENI:

5. studenoga: Održana OBITELJSKA DUHOVNA OBNOVA koju je predvodio remetski župnik. Sve je započelo euharistijom u kapelici duhovnog centra preko puta samostana, zajedničkim objedom i duhovnim nagovorom. Okupilo se 13 obitelji, tj. njih 50-ak. Za vrijeme duhovnog nagovora djecu su čuvali mladi iz našega zbora »Advocata Croatiae«.

5. studenoga: Održan drugi jesenski mjesečni susret za mlade. Obrađivana je tema predbračne čistoće uz zanimljivo svjedočanstvo i razgovor u grupi.

18. studenoga: Započelo se s upisivanjem za župno hodočašće u Fatimu (od 21. do 26. lipnja 2017.) povodom 100 godina od Gospina ukazanja.

19. studenoga: Održana je radna akcija uređenja okoliša i čišćenja oko prostora naše crkve. Okupilo se više od 40 sudionika. Želja je bila da se svi skupa sastanemo, bolje upoznamo i povežemo kao jedna velika obitelj. To se uistinu ostvarilo. Samo zajedništvo bilo je zaokruženo zajedničkim objedom.

19. studenoga: Održana je druga filmska večer za mlade.

21. studenoga: Završena obnova uređenja vanjskog toaleta.

21. – 24. studenoga: Župnik zajedno sa župnim vikarom o. Ilijom sudjelovao na Saboru provincije karmelićana u samostanu na

Obiteljska duhovna obnova

Duhovna obnova velikog zbora

Branitelji na misi

Bušku jezeru. Radi se o tečaju trajne formacije i razgovoru o aktualnim pitanjima iz živote Hrvatske karmelske provincije.

25. studenoga: Župnik je predvodio proštenje u župu sv. Katarine Aleksandrijske u Samarici kraj Čazme.

26. studenoga: Pod večernjom misom u 18.30 bio je blagoslov adventskog vijenca na kojoj su sudjelovala sva školska djeca zajedno sa svojim roditeljima i vjeroučiteljima, ali i sva ostala djeca iz naše župe.

27. studenoga: Održan je susret BRANITELJSKO SVJETLO u kojem su naši branitelji sudjelovali na župnoj misi za početak došašća, u mjesecu koje je osobito obilježeno obljetnicama stradanja Vukovara, Škabrnje, Saborskoga, Pakraca, Lipika, Laslova... Na posebna način molilo se za poginule, preminule

i ranjene branitelje, ali i za sve obitelji koje su izgubile svoje najbliže i za našu domovinu Hrvatsku.

PROSINAC:

3. prosinca: Duhovna obnova za veliki zbor »Pharmacopaea Coelestis – Ljekarna nebeska« koju je vodio župnik. Sudjelovalo je više od 30 članova zbora.

8. prosinca: Početak Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije u kojoj sudjeluje i župnik kao izabrani predstavnik redovnika nadbiskupije.

9. prosinca: Župljanin Remeta novinar Vlado Čutura dobio je nagradu »Svjetionik« za uradak »Uskrsnuo je za ljudsko dostojanstvo« koju dodjeljuje Hrvatska mreža protiv siromaštva. Nagrada je dodijeljena za dostojno izvještavanje o siromaštvu, a žiri je poručio: »Svijetlite svima da nađu put k rješenju svojih problema. Budite naš svjetionik!« Nagrada »Svjetionik« dio je projekta Journalism Prize »From below« goes international koji u partnerstvu provode mreže protiv siromaštva iz Hrvatske, Mađarske i Austrije, uz financijsku potporu Zaklade ERSTE.

9. – 10. prosinca: Župnik na sinodi.

10. prosinca: Treći mjesečni susret za srednjoškolce.

14. prosinca: Župnik slavio misu sa sestrama karmelićankama i vjernicima u Brezovici povodom svetkovine sv. Ivana od Križa, karmelićanina.

17. prosinca: Održana je treća filmska večer za mlade.

21. prosinca: Zbor mladih sudjelovao u akciji »Božić u Klaićevoj« razveselivši pjesmom bolesnu djecu u bolnici u Klaićevoj.

Dobitnici nagrade »Svjetionik«

Odzvanja prekrasan zvuk dječjeg smijeha

Iako je crkveni prostor vrlo malen, događaja za sve uzraste našeg kvarta ne manjka.

Udanašnje ubrzano vrijeme potreban nam je mir, spokoj, mudrost, razum, savjet, jakost, znanje, pobožnost, strah Božji, ljubav, dobrota, praštanje. To su zapravo potrebe svakog čovjeka. Često ih tražimo na krivim putovima, često krivo skrećemo. Međutim, rješenje je vrlo jednostavno. Sve to možemo pronaći na euharistiji. Upravo to nam pruža Isus i u našem kvartu, u našoj blizini, u maloj, ali prekrasnoj crkvi.

Otac Danijel Čolo trudi se oko nas i prenosi nam riječ Božju svakom svojom propovijedi, svakim svojim savjetom, svakom svojom riječju. Organizira kateheze s temama koje su aktualne u svakodnevnom životu. Pokušava nam pomoći da shvatimo da je Bog živ i da je s nama svakodnevno, od 0 do 24. Trudi se da shvatimo da je Bog naš izvor snage za život, da se uzdamo u Boga. Osobitu pažnju pruža i nama, mlađim generacijama. Pomaže nam da shvatimo što nam Bog želi reći kojim putem ići na raskrižjima života, odnosno da prepoznamo Božji poziv u sebi. Usmjevara nas da se odupremo svemu lošemu što nameće svijet oko nas. Iako je crkveni prostor vrlo malen, događaja za sve uzraste našeg kvarta ne manjka. Osobitu pažnju

skrećemo na djecu, kao što nam je i Bog rekao u Evanđelju po Marku 10, 13-14: »Donosili mu dječicu da ih se dotakne, a učenici im branili. Opazivši to, Isus se ozlovolji i reče im: 'Pustite dječicu neka dolaze k meni; ne priječite im jer takvih je kraljevstvo Božje!'«

Organiziran je vjeronauk, proslave prve pričesti, probe pjevanja, kreativna radionica, koju od ove školske godine vodimo Marija Bednjanec i ja. Svakim susretom djece je sve više i svakim njihovim uspješnim uratkom na radionici njihov osmijeh je sve veći, a upravo je to ono što je neprocjenjivo. Mjesto okupljanja male djece zajedno s njihovim roditeljima park je u dvorišnom prostoru crkve, iz kojeg svakodnevno odzvanja prekrasan zvuk dječjeg smijeha. Pogledajte nekoliko slika s kreativne radionice.

Kristina Pretković

Što tebi progovara tišina i radost skromne štalice?

- *Na koju avanturu tebe Bog poziva? Jesi li spreman odazvati se? Bog te treba i zaista ti se raduje i ovoga Božića.*

*Autorica:
Mateja
Lekčević*

Došlo nam je ono najljepše vrijeme u godini, vrijeme ljubavi i mira. Došao nam je Božić. Slavimo rođenje našeg malenog Boga, Kralja i Spasitelja. Kako je sam Bog došao u tišini i jednostavnosti, vrijeme je da se i mi maknemo od buke i blještavila koje nas okružuje i uđemo u tišinu i jednostavnost naših srca, kako bismo dopustili da nam ovaj divan događaj iznova progovori.

Gledajući taj divan prizor u jaslama, vidim jednu mladu i svetu obitelj, uzor svih obitelji. U središtu svega jedno je maleno dijete, a pokraj njega nalaze se dvije osobe koje su ključne za povijest spasenja ljudskog roda. Osobe na koje je Bog računao, osobe koje su spremno i hrabro odgovorile na Božji poziv. Navire mi mnoštvo osjećaja, mnoštvo pitanja, a tišina mi progovara.

Gledam to maleno dijete, tog malenog Boga, tako nježnog, lijepog, krhkog, potrebitog nečije ljubavi i brige, potrebitog nečijeg odgoja i vodstva. Znam da to dijete nije samo čovjek, to dijete je sam Bog i pitam se kako je Otac imao toliko povjerenja da tako veliku zadaću povjeri dvoje mladih ljudi. Pitam se, razmatram i polako shvaćam da nam Otac neizmjereno vjeruje, da nam se želi darovati u potpunosti, da nas želi ljubiti do kraja, da nam želi mnogo toga povjeriti. Shvaćajući sve to, srce mi se ispunja nježnošću, dobrotom i ljubavlju.

Zatim gledam to dvoje mladih ljudi i pitam se zar ih nije bilo strah? Kako su se tako lako mogli prepustiti i prihvatiti taj poziv bez tisuću potpitanja, znatiželje, tra-

ženja odgovora i objašnjenja? Pitam se i ne razumijem, ali tišina i Božja riječ mi progovaraju.

Kada čitam početak Lukina evanđelja, mogu si odgovoriti na mnogo postavljenih pitanja. Anđeo dolazi navijestiti Mariji da će roditi sina i da će mu nadjenuti ime Isus. Njegov neobičan pozdrav smeo je Mariju, zatim je razmišljala kakav bi to pozdrav bio, a onda joj je rekao: »Ne boj se, Marijo! Ta našla si milost u Boga.« Anđeo kao da ohrabruje Mariju i priprema ju na ono veliko što joj ima reći jer zna da je i ona samo čovjek koji se može uplašiti, baš kao i mi. Isto tako vidim da Marija nije odmah sve znala i razumjela pa je pitala anđela kako će se to dogoditi. Tim pitanjem i nama pokazuje kako se i mi možemo obratiti Bogu i pitati ga kada nešto ne razumijemo. Što se dalje događa? Anđeo odgovara na njezino pitanje, Marija vjeruje onomu što joj anđeo govori i pristaje. Ona odgovara: »Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!« Ovdje mogu vidjeti golemu razliku između Marije i nas! Marija čuje, Marija pita, Marija vjeruje i pristaje. Po tome mogu vidjeti koliko je Marija čista, koliko je bliska s Bogom kad tako dobro čuje njegov glas i koliko je to dobar odnos, odnos pun obostrane ljubavi i povjerenja kada pristaje na nešto tako veliko i ljudskom razumu nezamislivo. Anđeo joj govori nešto što je nemoguće, nešto što se nikada nije dogodilo, stavlja pred nju golem zadatak, roditi i odgajati Boga. Marija je svjesna svega što se može dogoditi. Ona ima zaručnika, oni žive čisto, a ona ostaje trudna. Što će Josip

reći, što će ljudi reći, što će društvo napraviti, hoće li je kazniti? Anđelovim navještenjem i njezinim pristankom, ona pristaje na mnogo potencijalnih poteškoća i rizika te stavlja svoj život na kocku. Ona ne izabire živjeti u ugodnosti i lakoći života, ona izabire Božji put, ispravan put, teži put. Svjesna velike odgovornosti i svih teškoća koje ju čekaju na tom putu, ona hrabro i snažno govori svoje »da« Bogu. Ona ne gleda očima razuma, ona gleda očima vjere. Pitam se odakle joj ta snaga i ta hrabrost? Vjerujem da to sve dolazi od Boga jer ona je ponizna, skromna, jednostavna, predana Bogu i otvorena njegovoj riječi i tako daje prostora Bogu u svom životu. Ona zna da ništa ne može napraviti svojim snagama i zaslugama, ali se zato prepušta u Božje ruke i dopušta da on djeluje kroz nju. Mogu pomisliti, ali njoj je to bilo lakše jer je bez grijeha začeta i time kao da je bila zaštićena. Možda joj je zbog toga bilo malo lakše, ali bez njezine poniznosti, velike ljubavi, otvorenog srca, goleme vjere i predanja danas ne bismo slavili Božić. Ali ona nije sama. Kraj nje je njezin zaručnik Josip koji je samo čovjek, grešan čovjek kao i svi mi. On je čovjek pravedan, radišan, Bogu predan i prije svega poslušan.

I njemu se javlja anđeo i govori mu što mu je činiti. Isto kao što je Mariju na početku ohrabrio, tako hrabri i Josipa i govori mu da se ne mora bojati uzeti Mariju k sebi jer je to dijete zaista začeto od Duha Svetog. Josip postupa isto kao i Marija, čuje, vjeruje i odgovara na Božji poziv svjestan svih poteškoća i rizika.

Oni pristaju na avanturu života znajući da u tome nisu sami. Oni znaju da je uz njih onaj koji je za njih to naumio, koji ih je na to pripremio i koji će ih i dalje voditi. Ovaj prizor svete obitelji govori mi mnogo toga, prije svega budi mi osjećaje zahvalnosti, ljubavi i divljenja te mi potiče rast vlastite vjere i uči me mnogim stvarima. Sada shvaćam da Bog i mene zove, i mene treba, i čeka na moj pristanak, kako bi mi mogao povjeriti važan zadatak koji ima za mene, baš kao što je imao za Mariju i Josipa. Shvaćam da me može iskoristiti baš takvu kakva jesam jer ništa ne trebam raditi svojim snagama i u svojoj jakosti, nego samo trebam otvoriti svoje srce Bogu kako bi mi on darovao sve što trebam imati i čime ću se moći poslužiti. Ne trebam se proslavljati ja sa svojim talentima, nego se treba proslavljati Bog kroz mene, i to baš kroz moje nesavršenosti i nedostatke. Shvatila sam da je sve što mi treba ponizno srce, srce spremno slušati i slijediti, srce spremno rasti u ljubavi i srce koje će se odricati udobnosti i ugodnosti koje mi ne dopuštaju rast i ne dopuštaju da krenem na put koji je on isplanirao za mene. Shvaćam da je najbitnije graditi i imati blizak odnos s Bogom, dopustiti da se ovog Božića Isus zaista rodi u mom srcu, da ga prihvatim, uz ljubim i darujem drugima. Marija i Josip su ga darovali nama, darujmo ga i mi cijelom svijetu.

Što tebi progovara tišina i radost skromne štalice? Na koju avanturu tebe Bog poziva? Jesi li spreman odazvati se? Bog te treba i zaista ti se raduje i ovoga Božića.

Dan župe

Sada shvaćam da Bog i mene zove, i mene treba, i čeka na moj pristanak, kako bi mi mogao povjeriti važan zadatak koji ima za mene, baš kao što je imao za Mariju i Josipa.

Iskustvo sa Svjetskog dana mladih

Zlo se zaustavlja samo milosrđem

• »Danas nas Isus, koji je Put, Istina i Život, poziva da ostavimo svoj trag u povijesti.«

Autorica:
Monika
Kovač

Otkako sam 2013. saznala da će se Svjetski dan mladih održati 2016. u Krakovu u Poljskoj, osjetila sam da moram ići, nešto mi je govorilo da ne smijem propustiti taj događaj. Dvije godine nakon toga, u jesen 2015. došlo je vrijeme za prijavu. Brat i ja smo se prijavili i jedva čekali dan odlaska u Poljsku. U utorak 19. srpnja navečer tri autobusa Zagrebačke nadbiskupije krenula su prema Poljskoj. U srijedu smo stigli u Częstochowu, u svetište Jasna gora. Ondje smo imali misu na kojoj je vlč. Ivan Valentić rekao da nam Marija nikad ne dolazi sama, nego uvijek sa sobom donosi Isusa. Marija je u središtu te crkve (i naše remetske), ali kada gledamo Mariju, ne možemo ne vidjeti i Isusa. Kada molimo Mariju za pomoć, ona dolazi s Isusom. Te su mi se ri-

ječi urezale u pamćenje i srce jer po škapularu koji nosim osjećam posebnu Marijinu blizinu u svom životu. Nakon što smo se pomolili Gospi Częstochowskoj, nastavili smo put prema Katowicama, gdje smo boravili u biskupijama. Stigli smo u župu Kraljice svete krunice u mjestu Łaziska Górne. Domaćini su nas dočekali vrlo svečano, u procesiji smo ušli u crkvu, a svirao nam je i gradski limeni orkestar. Nakon toga rasporedili smo se u obitelji, a obitelj u koju sam došla (na sreću) govorila je engleski. Dio grupe bio je smješten u obiteljima u kojima nitko nije govorio engleski pa je sporazumijevanje bilo vrlo zanimljivo (»rukama i nogama«). U Łaziski Górne cijelo vrijeme na raspolaganju su nam bili animatori, s kojima smo se jako povezali, družili se, učili ih hrvatski, a oni nas poljski. U četvrtak ujutro imali smo misu i nakon toga klanjanje zajedno s Hrvatima smještenima u susjednim župama. U petak su nas, nakon jutarnje mise, animatori pitali želimo li ići na kupanje u bazene u blizini ili na klanjanje. Svi smo izabrali klanjanje i začudili se zašto nitko ne želi ići na kupanje. Večeri smo provodili na koncertima u Tychy, koji su bili prilika za ples i pjesmu s mladima iz cijelog svijeta. Do ponedjeljka posjetili smo mjesta u okolici te zaključili da je Poljska vrlo slična Hrvatskoj. U Pszczynu smo bili na farmi europskih bizona i u palači Bierun, gdje smo posjetili drvenu crkvu sv. Valentina iz 17. stoljeća i Hałdu Skalny, brežuljak nastao od rudničke šljake. Łaziska je grad poznat po rudarstvu i eksploataciji ugljena. Svima nam je penjanje na taj brežuljak bilo posebno iskustvo jer smo putom pjevali Kronicu Božjega milosrđa, a na vrhu nas je dočekao i svećenik koji

Družili smo se s mladima iz cijelog svijeta i gledali kako se Campus polako puni. Bdijenje je bilo u posebnoj ozračju, Papa je bio s nama i u jednom je trenutku zavladao potpuna tišina. Bilo je predivno osjetiti toliko mladih zajedno u molitvi.

nas je blagoslovio. U subotu smo prvi put vidjeli koliko je zapravo mladih stiglo u biskupiju Katowice, kada smo posjetili najveće sleško svetište, Piekary Śląskie, posvećeno Mariji, a zatim i katedralu u Katowicama, najveću katedralu u Poljskoj. Popodne smo sudjelovali na misi u sportskoj zračnoj luci u Katowicama, koju je predvodio katovički nadbiskup Wiktor Skworc i na kojoj je sudjelovalo oko 20 000 mladih.

Poslije je održan koncert duhovne glazbe. Nedjelja je bila dan za odmor. Nakon jutarnje mise i ručka u obiteljima uputili smo se na susret na stadion u Tychy, a navečer je u župi napravljen roštilj i završno druženje. Uz pjesmu i ples uživali smo u našoj zadnjoj večeri u Łaziski Górne, a ujutro smo se, tužni zato što odlazimo, ali i uzbuđeni zbog dolaska u Krakow, oprostili od naših domaćina i volontera. Nas 30 koji smo bili smješteni u Łaziski Górne u tih nekoliko dana postali smo jedna obitelj.

Pravo značenje riječi »Gospodine, smiluj se«

Po dolasku u ponedjeljak imali smo problema s javnim prijevozom pa smo zakašnili na misu u svetištu Ivana Pavla II. koju je predvodio pomoćni biskup zagrebački Mijo Gorski. Zbog kašnjenja imali smo misu u kapelici sv. Ivana Pavla II., ispod samog svetišta. Ondje se nalaze i relikvije sv. Ivana Pavla II., pred kojima smo nakon mise ostali u molitvi. U utorak smo posjetili Wadowice, rodno mjesto Ivana Pavla II. Vidjeli smo katedralu i njegovu rodnu kuću. Među ostalim otišli smo i do karmelićanske crkve sv. Josipa. Dok smo ulazili, čuli smo propovijed na hrvatskom. Za ambonom je stajao o. Dražen Marija, karmelićanin koji je bio u Remetama. Pozdravili smo se s njim, vratili se u Krakow, gdje smo sudjelovali na misi

otvaranja Svjetskog dana mladih. U srijedu su započele i kateheze, za nas Hrvate na hrvatskom jeziku u crkvi sv. Obitelji. Prvu katehezu održao je pomoćni zagrebački biskup Mijo Gorski, nakon koje je predslavio i misu. Popodne smo posjetili rudnik soli u Wielicki, gdje smo ostali iznenađeni kapelicama i kipovima koje su klesali rudari. U najvećoj kapelici, kapelici sv. Kinge, sreli smo se sa salezijanskom mladeži iz Zagreba te smo skupa otpjevali »Zdravo Djevo«. Nije nas pjevalo jako puno, ali je zbog izvršne akustike zvučalo kao da smo vrlo dobar zbor. Navečer smo otišli do svetišta Božjeg milosrđa i sv. Faustine Kowalske. Ondje se nalazi originalna slika Milosrdnog Isusa, ispred koje smo ostali u molitvi. Tada sam, uz kronicu Božjeg milosrđa, shvatila pravo značenje riječi »Gospodine, smiluj se«. Sljedećeg dana na katehezi je vlč. Boris iz BiH govorio o značenju ispovijedi, nakon čega je, svima koji su htjeli, podijelio mladomisnički blagoslov.

U petak je katehezu i misu vodio zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić, koji nam je poručio da se zlo zaustavlja samo milosrđem. Navečer smo sudjelovali na križnom putu s papom Franjom razmišljajući o djelima milosrđa. U subotu smo krenuli pješice do Campusa Misericordiae, mjesta na kojem se održavalo bdijenje i misa s Papom. Nakon što smo se smje-

stili, počele su razmijene s mladima iz ostalih zemalja. Mi smo mijenjali licitarska srca i privjeske za narukvice, magnete, majice... Družili smo se s mladima iz cijelog svijeta i gledali kako se Campus polako puni. Bdijenje je bilo u posebnom ozračju, Papa je bio s nama i u jednom trenutku je zavladao potpuna tišina. Bilo je predivno osjetiti toliko mladih zajedno u molitvi. Jedna od Papinih poruka koja me je potaknula da

pokrenem neke stvari u svom životu, ali i u svojoj okolini je: »Danas nas Isus, koji je Put, Istina i Život, poziva da ostavimo svoj trag u povijesti.«

U nedjelju smo se probudili i odmah uz ogradu primijetili jako puno policajaca pa smo zaključili da će blizu nas proći Papa. I sat vremena kasnije Papa je prošao, vidjeli smo ga izbliza, snimili i slikali. Papa je u propovijedi pred oko tri milijuna mladih pozvao sve da u svojim domovima širimo radosnu vijest i budemo milosrdni jedni drugima. Rekao je da ne smijemo biti osrednji, jer »kršćanski život nas izaziva s velikim idealima«. Pozvao je sve mlade da SDM ne završi toga dana, nego da se nastavi ta radost i širi Kristova blizina. Na kraju mise Papa je objavio da će se sljedeći Svjetski dan mladih održati u Panami 2019. godine. U tom trenutku vidjeli smo desetke panamskih zastava kako se dižu i pozivaju nas da dođemo u Panamu.

Kada smo krenuli s Campusa, upali smo u gužvu i stajali na mjestu otprilike sat vremena.

Odlazak na Svjetski dan mladih jedna je od najboljih stvari koje sam napravila u životu i preporučila bih svima da sudjeluju na barem jednom SDM-u.

FILMSKE VEČERI

Druženje uz dobar film

- *Filmske večeri održavaju se jednom mjesečno, subotom u 19.30 sati u duhovnom centru, a svi su dobro došli!*

Prohladne jesenske večeri izvorsne su za gledanje zanimljivih filmova u dobrom društvu. Na jednoj od duhovnih obnova raspravljalo se kako bi se moglo privući još mladih u Crkvu. Jedna od ideja bila je upravo - druženje uz dobar film. Nakana je bila okupiti što više mladih kako bi se svi skupa više družili. Uz mlade iz župe uključeni su bili karmelski bogoslovi. Poslije svakoga filma oni su tu da pojasne dijelove filma koji možda nisu jasni te razgovaraju s mladima i iznose kritike o filmovima.

Na prvoj filmskoj večeri gledan je film »The tree of life« (Drvo života), a na drugoj »About time« (Pravi trenutak). To je poziv mladima da ćemo uz sokove, grickalice, dobar film i još bolje društvo stvarati mnoga nova prijateljstva, a stara učvršćivati.

Filmske večeri održavaju se jednom mjesečno, subotom u 19.30 sati u duhovnom centru, a svi su dobro došli!

*Marija Kosalec i
Magdalena Mihetec*

DUHOVNA OBNOVA ZA MLADE NA OTOKU KRKU

Milosrdem protiv bijesa i srdžbe

Duhovna obnova za mlade iz remetske župe priređena je od 16. do 18. rujna u Krku u karmelićanskom samostanu nadomak mora. Vodio ju je o. Dario Tokić, zajedno s o. Zlatkom Pletikosićem. Posebnim programom, zabavnim sadržajima te katehezama nastojali su pokazati što znači biti milosrdan, kako opraštati te kako postupati ako se želi biti sličniji Kristu. Duhovna obnova započela je razmišljanjem o tome što nas sve sprječava da budemo milosrdni i kako to prepoznati i popraviti. Radom u grupama obrađivane su teme bijesa, dvoличnosti, licemjerja i sl. te se razmatralo kako te loše osobine izbaci iz svakidašnjega života. Cilj je bio sudionike učiniti sretnijima. Posebno je brojnim primjerima prikazano puno oblika srdžbe s kojom se gotovo svakodnevno susrećemo, ali i način kako je jednostavno pobijediti. Svaki dan slavljena je misa te pobožnost klanjanja pred Presvetim. Omogućen je svima pristup sakramentu ispovijedi.

Osim duhovnih aktivnosti, priređena su zajednička druženja, zatim kupanje, u čemu su se pridružili o. Dario i o. Zlatko. Vrijeme je bilo lijepo za boravak na plaži i šetnju gradom. Posebna radost bila je upoznati druge mlade iz župe, od kojih je svatko došao s određenim pozivom i određenim ciljem, te se zajedno s njima moliti i pjevati. Nasumičan raspored sjedenja za obrocima omogućio je da se mladi međusobno što bolje upoznaju. Duhovno obnovljeni i fizički osvježeni, mladi su u očekivanju sljedeće duhovne obnove.

Ivona Renić i Monika Kovač

Gostovanja zbora mladih

Gračani

Na poziv zbora mladih »Glas anđela« iz župe Gračani zbor mladih gostovao je 16. listopada na koncertu duhovne glazbe »Otvori oči mog srca«. Koncert je održan u dvorani OŠ Gračani, a sudjelovalo je šest izvođača. Remetski mladi izveli su tri pjesme, a na kraju su svi izvođači zajedno otpjevali himnu proteklog Svjetskog dana mladih »Bla-goslovljeni milosrdni«. Nakon koncerta priređeno je zajedničko druženje uz pjesmu.

Ivanec

Na festivalu duhovne glazbe »O ljubavi ja pjevam« u Ivancu, u Varaždinskoj biskupiji, 29. listopada sudjelovao je zbor

mladih iz Remeta. U crkvi sv. Marije Magdalene poslije zajedničke probe slavljena je misa s ostalim zborovima. Mladi su se družili u samostanskoj dvorani uz kavu, čaj i pjesmu. Poslije mise održan je koncert. Bilo je 13 izvrsnih izvođača. Priređen je i domjenak u srednjoj školi, gdje su domaćini gostoljubivo dočekali sve nazočne uz pjesmu i svirku.

Monika Kovač

TAIZÉOVSKI SUSRET 2016./2017.

Poziv mladima na novogodišnji susret

- *Novogodišnji susret stvarno je iskustvo zajedništva mladih iz cijele Europe, katolika, protestanata i pravoslavaca, svih okupljenih oko Krista.*

Taizéovska molitva na kojoj se okupilo 30-ak ljudi, većinom mladih, bila je u srijedu 19. studenoga u našoj crkvi kojoj je nazočila Dace, volonterka iz Rige. Nakon molitve, Dace je predstavila Rigu, Latviju, zajednicu Taizé i sam novogodišnji susret. Govorila je o svojim doživljajima s novogodišnjih susreta i iz zajednice Taizé gdje je kao volonterka provela šest mjeseci te pozvala na susret u Rigu. Novogodišnji susret stvarno je iskustvo zajedništva mladih iz cijele Europe, katolika, protestanata i pravoslavaca, svih okupljenih oko Krista.

Novogodišnji susret za mlade u organizaciji zajednice Taizé po 39. put održava se u Rigi, u Latviji, od 28. prosinca 2016. do 1. siječnja 2017. Svake godine volonteri iz zemlje domaćina putuju po Europi i pozivaju mlade da dođu na novogodišnji susret.

Taizé je kršćanska ekumenska zajednica osnovana u Francuskoj. Zajednica okuplja stotinjak braće koja su položila doživotne zavjete celibata, dijeljenja svih dobara i jednostavnosti života. Posebno su posvećeni radu s mladima te već 39 godina organiziraju novogodišnje susrete za mlade.

Monika Kovač

PISMO ISUSU!

Dragi Isuse!

Za božićne blagdane želim da svi budemo sretni, da si pomažemo. Pozivamo te da dođeš na našu blagdansku večeru.

Jana Brigić, 4. raz., Remete

Isuse!

Hvala na svemu.

Za Božić želim: da svi ljudi budu dobri, veseli i da se dobro provedu. Hvala, Isuse.

Karla Vićan, 4. raz., Remete

Isuse!

Pomozi izbjeglicama da se izvuku iz ovog rata.

Pomozi siromasima da prežive zimu.

Dora Čekolj, 4. raz., Remete

Isuse!

Volimo te.

Hvala što si nam donio mir, a ne rat.

Boris Vehar, 4. raz., Remete

Dragi Isuse!

Jako te volim i molim te da čuvaš moju obitelj, prijatelje i učiteljice i da svi budemo zdravi i sretni.

Izabela Musa, 4. raz., Remete

Dragi Isuse!

Ja sam ti jako zahvalna što sam zdrava.

Maja Bertić, 4. raz., Remete

Isuse!

Ja te jako volim, želim da mi pomogneš da budem poslušan.

Ivan Pavao Vedriš, 4. raz., Remete

Dragi Isuse!

Zašto te ne možemo vidjeti?

Jer da možemo, bio bi nam najbolji prijatelj.

Još si nam uvijek najbolji prijatelj, ali bilo bi zanimljivije i ljepše da te vidimo.

Lara Blažić, 4. raz., Remete

Dragi Isuse!

Znaj da te jako volim. Često idem na misu i molim ti se.

Ponekad nisam dobra, ali trudim se biti bolja.

Iva Alilović, 4. raz., Remete

Svjedočanstvo jedne župljanke

Već danima pišem natuknice. Razmišljam. »Gruntam« odakle početi pisati. Od početka. Gdje je početak? Početak je svaka sekunda u kojoj otvaramo srce i dopuštamo ulazak u Božju prisutnost. Sad. Baš sad može biti početak. Majka sam. Imam dvoje prekrasne djece. I kao svi, imam svoje uspone, padove, iskušenja. Puna sam pitanja. Prečesto ih postavlj am i dajem odgovore sama. Čovjek sam.

Moj sin danas ima sedam i pol godina. Dana 1. siječnja 2015. u noći u 2.30 sati kad smo već ušli u Novu godinu »nešto« me potiče da provjerim što je s mojim djetetom. Iz Stare godine je izišao s povišenom temperaturom. Palim svjetlo, krećem prema njegovoj sobi. Srećem ga u hodniku. Krvavog, ali s osmijehom na licu. Šok. Strah. Na tisuće misli prolazi mojom glavom. Prilazim mu. Sabran je. Komunicira. Smije se. Pokušavam ostati smirena. Razmišljam. Mi smo na selu, do prve Hitne imamo 30 kilometara. Nova je godina. Razgovaramo. Krv dolazi iz uha. Kaže da ga ne boli. Prošao je prvi šok. Uzimam telefon. Zovem redom sve liječnike iz imenika. Neki spavaju, neki »feštaju«. On-line dijagnoza je ista. Razumijem samo riječi: bubnjić, opna, napukla, pukla, izbilo van, nije strašno kao što izgleda. Nije mi dosta. Googlam.

Da, stvarno, ne izgleda strašno. Bože, hvala Ti. Tonem u san. Konfuznih misli, zahvalna. Budim se s prvim zrakama sunca. Moj sin još spava. Živ je. Čekam njegovo buđenje. Istodobno mirna i nemirna. Budi se. Zove me. Krećemo jedno drugomu ususret. Gledam ga. Smije se. Priča. Krv! Gledam svoje dijete i krv koja ponovno počinje curiti iz uha. Nestajem. Panika. Vičem. Zovem pomoć. Budim supruga. Već sam mislim na pola puta do Zagreba. Pokušavam se smiriti. Ne ide. Panika je sve veća. Telefoni su ponovno u optjecaju. Opet sve isto. Bubnjić, opna, napukao. Ali to već znam. Što je sad? To je bilo prije nekoliko sati. Ništa. Proces čišćenja uha može trajati. Bože što sad? Je li to baš tako, ili je nešto drugo? Minute prolaze kao godine. Vidim sina koji se smije, veseo je i vidim sebe, puna sam strahova. Čekam neku pristojnu uru. Zvat ću otorinca kojeg poznam. On je samo 60 kilometara udaljen od nas. Bože, molim te da se javi. Ipak je Nova godina. Telefon zvon i. Liječnik se javlja, dogovaramo pregled.

Na pregledu se redaju latinske riječi. Ne razumijem ništa. Izraz njegova lica ne odaje zabrinutost. Meni razumljivim jezikom dijagnoza je sljedeća: zbog upale uho je procu rilo. Situacija je zadovoljavajuća. Moglo je biti i gore. Upala se mogla razviti i prema unutra, otići na mozak. Hvala ti, Bože. Vraćam osmijeh na lice. Dijagnoza, terapija, kontrolni pregled. Sve je riješeno. Idemo prema novom sutra. Bože, hvala Ti. Sljedeće dane dijelim svoje iskustvo na sve strane. Ako se tko nađe u sličnoj situaciji, da zna o čemu je riječ. Da ne prolaze sve kroz što smo mi prošli.

U uvjerenju da je sve to iza nas, prolaze prvi tjedni, mjeseci. Svakodnevnica života. Ali nije. Moj sin ponovno ima upalu uha. Istog. Prvi, drugi, treći put. Temperatura, antibi-

otik, mirovanje. Sve kako ide uz tu istu upalu. Simptome prepoznajem na prvu. I ne, nije dosta. I drugo uho postaje problematično. Prva upala, druga, tako redom. Iz mjeseca u mjesec. Više nije bitno koje je godišnje doba. Više nisu bitni oni vanjski faktori koji mogu utjecati. Više ništa nije isto. Moj sin postaje nagluh. Nalaz timpanogram nije dobar. Bože, zašto?

Liječnik počinje govoriti o operaciji. Ponovno ne razumijem ništa. Jedino što vidim i razumijem: on sve lošije čuje. Skeptična sam. Tražim drugo mišljenje, treće. Sva su ista. Nagluh je. Upale su ostavile posljedice. Svi pišu istu dijagnozu. Nemo guće! Ne njemu. Zašto se to događa? Život se poigrao s nama. Cijela je godina puna traumatičnih situacija. Bože, što mi želiš reći? Ne razumijem. Ali, molim Te, ne ispuštaj nas.

Već smo u 2016. Svi već znamo da sin ne čuje. Mi doma, učiteljica, prijatelji. Ponekad je čak i smiješna ta njegova nagluhost. Na pregledu smo. To je to – trebat će operacija. Liječnik kaže da ćemo pričekati s njom do kraja ljeta, početka jeseni. Izlazi van. Nabacim lažni osmijeh. Uzimam svoje dijete. Idemo dalje. Večer je. Tišina. Djeca spavaju. Puna sam pitanja. Lete kao odapete strijele. Koji je cilj? Zašto, Bože, zašto? Ne razumijem, ne shvaćam. Plačem. Vrištim, a tišina je. Priznajem samoj sebi da nisam dobro. Ne, priznajem Bogu. Tonem u san.

Novi je dan. A sve je ostalo isto. Što sad? Možda od drveta trenutačno ne vidim šumu. Što mi to, Bože, hoćeš reći? Zašto Te ne razumijem sve ovo vrijeme? Gdje griješim? Moj mozak i moje srce se nadmeću. OK. Ne razumijem. Ali i ne moram. Bože, ti si svemoguć. Ja, kao majka, molim Tebe, izlijeći moga sina. Još je mali, a već je svašta prošao u svom kratkom životu. Pregovaram. Ne, to nije dobro. Izlijeći ga, Gospodine, ako je to Tvoja volja. Ako su Tvoji planovi drugačiji, daj nam snagu da ih nosimo. Moja je molitva ustrajna. Vjera je jaka. Ali samo sam čovjek. Padam, dižem se. Prolaze dani. Još jedna upala uha. Ovaj put blaža. Nije traumatično. Mozak se ponovno nadmeće sa srcem. Bože, Ti si svemoguć, neka bude volja Tvoja.

Dan D. Idemo na pregled i dogovor za operaciju. Osjećam se nelagodno. U ruke Tvoje, Bože. Pregled je u tijeku. Doktor šuti. Šalje nas na ispitivanje sluha. Gotovo je. Sestra pita gdje smo bili u međuvremenu. Ne razumijem. Odgovaram na moru. Ona se smije. »Ne to, veli. Gdje ste radili zahvat?« Kakav zahvat, pitam. »Nalaz je uredan, gospodo.« Slušam je, gledam, ne vjerujem. Ne, vjerujem! Gospodine, kako si velik. »Sve je u redu, gospodo. Pozvat će vas liječnik.« Vraćamo se natrag. »Vaše je dijete zdravo, nalaz je uredan obostrano. Minimalna provodna naglušnost desno 20-15-10 db, lijevo 15-20-10 db.« Pitam što to znači: »Prevedite mi na meni razumljiv jezik, molim vas.« »To vam znači da je sve dobro!!! Kontrola za svaki slučaj u prosincu. Ovakve se stvari baš ne događaju. Vjerojatno je more učinilo svoje.« »Ne.« Čujem svoje »ne« kako se prolama kroz sobe i hodnike. »To Vam je primjer istinske vjere i molitve. Bog je svemoguć.« Osmijeh se vratio na moje lice. Uzimam svoje dijete i idemo dalje. Bože, hvala Ti. Slava Ti. Tako si velik. Opet se očituješ u mom životu.

Ja nisam samo majka i moj sin nije samo sin. Mi smo Juraj i Marija. Iz dana u dan nastojimo kroz život ići u Božjoj prisutnosti. Jer s njim i nemoguće postaje moguće. Slava mu. (NN)

IZVADCI IZ MATICE ŽUPE /od 25. srpnja do 01. prosinca 2016./

KRŠTENI

Otto Carruthers, Jakov Čukušić, Nahla Angela Vuković Franjić, Gabrijel Kobeščak, Niko Lesić, Grgur Gašparić, Lea Božičević, Anamarija Vrdoljak, Elena Mamić, Nikola Božović, Lukas Ohnjec, Fran Šarlija, Lana Buljan, Marijan Pavić, Lucija Žbulj, Lota Zbukvić, Petra Miškulin, Matija Zubak, Pavla Marija Bosak, Roko Ivanković, Nina Marina Vičić, Mihael Fuliga, Jakov Ćorić, Andro Ante Ćurković, Josip Marić, Dominik Ivica Vdović, Gabrijel Ščrbak, Roko Ležaić, Ivan Pavao Lisak, Laura Ana Klobučar, Petar Kmet, Luka Bubnjić, Leon Jurak, Antonio Jacob Čirko, Magdalena Beranek, Noel Mladen Šnidarić, Dmitra Vukojević, Stjepan Barišić, Eli Sušec, Lana Tolić, Ivan Mišerić, Ian Stjepan Pavliša, Marija Brzović, Iva Brzović, Mario Matić, Danijel Damjanović, Franko Slovinac, Rita Krivić, Petar Šimun Rodić, Fran Filipčić, Pavla Nakić.

VJENČANI

Ivan Škreblin i Anđa Klišanin, Danijel Matijević i Kristina Smetko, Matija Mačković i Jelena Ljubica, Tomislav Crnjak i Matea Pernar, Nino Baldo Štambuk i Silvija Prlić, Filip Filej i Slađana Ivanović, Marko Horvat i Ines Spudić, Mario Jokić i Goranka Mitrić, Tomislav Čičko i Helena Milčec, Šime Lugarov i Ana Mrazek, Dario Blagojević i Tea Šplajt, Slavomir Travica i Sonja Stjepanović, Igor Radmanović i Ivana Ćurić, Matej Andabak i Petra Ćurković, Josip Čondrić i Katarina Semren, Tomislav Hudina i Behija Marija Salkić, Josip Drinovac i Nina Kršul Zorić, Hrvoje Donković i Iva Vučić, Mladen Žugaj i Nikolina Petek, Marijo Vuković i Matea Novosel, Ivan Čukelj i Petra Miljak, Ivan Krešo i Ana Čerkezović, Marko August Vdović i Željka Kovač, Martin Jusup i Sandra Nujić, Nikola Jozić i Andrea Rumbak, Srećko Bubnjić i Cassandra Karlović, Ante Kolak i Ivana Trampuš.

UMRLI

Mato Bednjički, Tomislav Jukić, Barbara Rozić, Danica Kuzmić, Alojz Kobeščak, Mladen Petrovečki, Jozo Bašić, Marija Horvat, Drago Iličić, Filip Krovina, Tada Perković, Branka Pavlek, Mirjana Renić, Zvonimir Radoević, Slava Mihetec, Katarina Spudić, Božica Brdovčak, Ivan Čačić, Žarko Jelenek, Maks Špoljarić, Drahomira Marić, Pere Ćurković, Petar Oreč, Davor Trputac, Olga Smik, Pavle Devčić, Zoran Novaković.

HODOČAŠĆE REMETSKE ŽUPE U FATIMU 2017. (PORTUGAL)

21. – 26. lipnja 2017.

Prigodom 100 obljetnice Gospinog ukazanja, naša župa organizira hodočašće u Fatimu. Za sve potrebne informacije i prijave obratite se o. Župniku u Remetama ili na mail: zupa.remete@gmail.com ili na broj od župe: 099/4580952.

PROGRAM PUTOVANJA:

1. dan: ZAGREB-LISABON

Okupljanje hodočasnika u zračnoj luci Dr. Franjo Tuđman-Zagreb u 05:00 ujutro. Polazak zrakoplova za Lisabon je u 10:10 sati. Slijedi organizirani razgled Lisabona u pratnji stručnog vodiča: samostan sv. Jeronima, katedrala, rodna kuća sv. Antuna Padovanskog, toranj Belem, Spomenik Osvajačima... Odlazak u hotel. Večera. Noćenje.

2. dan: LISABON-OBIDOS-NAZARE-BATAHLYU-FATIMA

Doručak. Put od Lisabona do Fatime (1 sat i 15 min), posjet gradiću Obidos. Obilazak gradića Nazare (ljetovalište na obali Atlantskog oceana), Odlazak autobusom u Batahlyu (razgled katedrale). Odlazak prema Fatimi. Smještaj u hotel. Ručak, razgled svetišta: Bazilika, Berlinski zid, Crkva Presvetog Trojstva, Esplanada...sv. misa. Večera, krunica u kapelici ukazanja Capelinha. Noćenje.

3. dan: FATIMA-ALJUSTREL

Doručak. Hodočasnički program (sv. misa). Odlazak u Aljustrel; selo gdje su djeca – vidioci rođeni, Križni put. Ručak. Poslijepodne: razgled muzeja „Kristov život“. Večera. Fado. Noćenje.

4. dan FATIMA-PORTO. SANTIAGO DE COMPOSTELLA

Doručak. Odlazak autobusom za Porto, razgledavanje grada uz stručnog vodiča. Ručak na putu - lunch paket. Nastavak puta za Santiago de Compostella. Večera. Noćenje.

5. dan: SANTIAGO DE COMPOSTELLA-COIMBRE-FATIMA

Doručak. Sv. misa. Razgled Santiaga de Compostelle. Ručak. Povratak u Fatimu. Na povratku razgled sveučilišnog grada Coimbre. Večera. Noćenje.

6. dan: LISABON-ZAGREB

Doručak. Odlazak iz hotela u ranim jutarnjim satima. Polazak zrakoplova u 10:55 po lokalnom vremenu. Povratak u Zagreb oko 15.30 sati

CIJENA ARANŽMANA PO OSOBI: 6.200, 00 kn

Doplata za jednokrevetnu sobu: 1,500, 00 kn

U cijenu uračunat popust za plaćanje u novčanicama 5%

NAČIN PLAĆANJA: jednokratno: gotovinom, kreditnim karticama AMEX, DINERS

obročno: gotovinom, općim uplatnicama, AMEX do 6 rata, DINERS do 12 rata

- NAPOMINJEMO DA SU TERMINI AVIONA SUKLADNI PROMJENAMA I IZMJENAMA TE ĆEMO SVAKAKO SVE SUDIONIKE PUTOVANJA NA VRIJEME OBAVIJESTITI ZA TOČNE POLASKE I DOLASKE

CIJENA ARANŽMANA UKLJUČUJE:

- prijevoz zrakoplovom ZAGREB-LISABON-ZAGREB, prijevoz autobusom aerodrom-Fatima,
- prijevozi autobusa tijekom programa, ZRAKOPLOVNE PRISTOJBE,
- hotelski smještaj na bazi 3 puna pansiona i 2 polupansiona,
- sve ulaznice i razgledi kako je navedeno u programu,
- stručnog pratitelja tijekom putovanja, sve ostalo kako je navedeno u programu,
- organizacija i vodstvo,
- putno osiguranje.

U cijenu su uračunati svi troškovi, te nema naknadnih nadoplaćivanja.

PRIGODOM PRIJAVE SE UPLAĆUJE 2.000 kn. Ukoliko se hodočašće otkaže, sav novac se vraća.

REMETSKOJ ČUDOTVORKI

Riječi: o. Teofil Harapin

Glazba: o. Kamilo Kolb

1) Pjesma sveta nek zaori
u tom hramu Božjemu
Nek ju čuju rajski dvori
Nek ju čuje i naš dom.

(Pripjev)

Slava Tebi čudotvorna
Majko Boga Višnjega
Kruno divna veleborna
Naša Gospo Remetska

3) Amo skuplja djecu svoju
U svoj zove zagrljaj
Bodri nas u zemaljskom boju
Dokle traje život taj

(Pripjev)

2) Vlada Ona gor u raju
Ovjenčana slavom svom
No i u tom našem kraju,
Imati svoj htjede dom.

(Pripjev)

4) Pomoćnicu pruža ruku
Kad nas snađe kakva bol.
Svaku blaži gorku muku,
Kuju rađa suzni dol.

(Pripjev)

5) Pjesma dakle nek se diže,
Sve do vječnog neba gor,
Da do Majke ove stiže,
Naših glasa skladan zbor.

(Pripjev)

REMETSKOJ GOSPI

Riječi: o. Stanko Banić

Glazba: o. Kamilo Kolb

1. Remetska Gospo draga
Majčice naša blaga
Ti si nam slatka nada
Usred zemaljskih jada.

2. Tvoje nam sjajne oči
Svijetle u tamnoj noći
Tvoje su mile ruke
Melem za naše ruke.

(Pripjev)

(Pripjev)

Remetska Gospo divna
Majčice milostivna
Kraljice svih Hrvata
Ti si nam rajska vrata.

3. Tvoja smo, Majko, djeca
Srce nam grješno jeca.
Pomoć nam tvoja treba
Pogledaj na nas s neba.

(Pripjev)

Remete, 1948.